

Ezer ajánlat

A olvasóinknak!

Strana 12 oldal

Postarına placena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

BUDAPEST

IV. Semmelweis u. 15 L.

T. c. Dunaposta

Egyetemes Újság

Noviszád, 1937 december 22. szerda

Urednik - Szerkeszti
Andree Dezsó

18. évfolyam 349. szám

Dr. Sztojadinovics Milán expozéja a külpolitikai helyzetről

Jugoszlávia békéje minden határa mentén biztosítva van

Dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külgyminiszter rövidesen ellátogat Berlinbe - A Népszövetség munkája megakadt - állapította meg Kosztrenscics képviselő

Beogradból jelentik: A szkupstina pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén, amelynek napirendjére a külügyi tárca költségvetését tűzték ki, megjelentek dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külgyminiszter, Sztosovics, Letica, Novakovics és Csvrkics miniszterek, Csirics Szteván a szkupstina elnöke, dr. Andrics Ivó és Pilja Milivoj külügyi segédminiszterek, továbbá igen sok szenátor és képviselő is.

A formalitások elintézése után Rajakovics Miloje elnök délelőtt fél tizenegy órakor dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külgyminiszternek adja át a szót, aki a következő expozét tartotta a külpolitikai helyzetről:

Képviselő urak!

Szíves elnézésüket kérem, hogy ma nem tartok részletes expozét a külpolitikai helyzetről. Ennek azonban több oka van. Elsősorban, amint észre is vehetik, megfáztam és berekedtem és így nem beszélhetek sokat, de azért sem tartok kimerítő expozét, mert ezt a szkupstina plenumán akarom elmondani, harmadszor pedig azért nem, mert a legutóbbi expozém óta eltelt néhány hónap alatt semmi olyan új nem történt külpolitikánkban, ami megváltoztatta volna azokat az alapvonásokat, amelyeket a szkupstinában tartott beszédemben vázoltam, végül azért sem akarok hosszabban beszélni, mert külpolitikánkban, éppen a legutóbbi hónapok alatt, annyi világos, tiszta és nagy sikerünk volt, hogy különös magyarázatra nincs is szükség.

Ebben az évben a következő személyiségek tettek hivatalos látogatást Beogradban: Kjoszeiva nov bolgár miniszterelnök, gróf Ciano olasz külgyminiszter, dr. Benes Eduárd csehszlovák köztársasági elnök, von Neurath német külgyminiszter és Delbos francia külgyminiszter. Én a következő helyeken tettem hivatalos látogatásokat: Athénben a balkáni

egyezményt aláírt államok találkozásán, Szinajában a kisantant külgyminiszterek konferenciáján, továbbá Párizsban, Londonban és Rómában, rövidesen pedig hivatalos látogatásra utazom Berlinbe. Mindezek a látogatások, amelyekkel ez év folyamán Beogradot megtisztították és amelyeket én tettem, a legjobb bizonyítékai államunk külpolitikai sikereinek s aktivitásának. (Nagy tetszés.) Szigoruan ragaszkodva külpolitikánk alapvonalához, nemcsak megőriztük a nekünk annyira drága régi barátainkat, hanem még újakat is szereztünk, hogy megvédjük gazdasági érdekeinket és biztosítsuk a békét határaink mentén. Külpolitikánk alapelve volt és marad: a béke, amely mindenhol győzedelmeskedett, a Balkánon, a Duna völgyében és az Adria mentén. Az Európa e részén letelepedett népek sohasem éltek még biztosabb békében, mint ma. Vannak ugyan a nemzetközi politika látványán sötét felhők, de ezeket sem a Balkánon, sem a Duna völgyében, sem az Adria mentén nem kell keresni, hanem távol országtól, messze határainktól. Nemzetünk tehát, hála ennek a külpolitikának, békén dolgozhat gazdasági, szociális, kulturális haladásán és belső konszolidációján, abban a biztos tudatban, hogy a béke összes határai mentén biztosítva van. (Hosszantartó taps a jobboldalon és közepén.)

Ami a költségvetés számadatait illeti, ez a 159 millió költségvetés hét és fél millióval magasabb, mint a tavalyi, de még mindig sokkal alacsonyabb, mint volt évekket megelőző. Az emelésre főleg azért volt szükség, mert az ország gazdasági érdekében több helyen állítottunk fel képviselőket. Ezért kérem a külügyi tárca költségvetésének elfogadását.

A miniszterelnök-külgyminiszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után Kosztrenscics Luka szólt fel elsőnek. Szükségesnek

tartja elsősorban leszögezni azokat a tényeket, amelyek ma uralják a nemzetközi helyzetet. Első-

Ebben az általános ellentétben, ahol az egyik oldalon a demokratikus nyugati hatalmak, a közepén a fasizmus, a másik oldalon pedig a bolsevizmus van, dr. Sztojadinovics Milán külpolitikájának egy célja volt: Jugoszláviát és Délkelet-Európát megvédeni minden veszély elől. Ez teljes mértékben sikerült is. Jugoszlávia, amelynek hét szomszédja van, nemcsak kettővel vagy hárommal élhet jóban, hanem mindenkiel jó szomszédi viszonyt akart megteremteni. Ezért bir nagy jelentőséggel az, hogy Olaszországgal barátsági szerződést kötött dr. Sztojadinovics Milán, mert ezzel a Berlin-Róma tengelyhez tartozó államokkal való kibékülés is lehetővé vált. Ez a kibékülés nem érinti a jugoszláv-francia barátságot, mert ez felette áll mindennek és független kormányoktól meg pártoktól.

Az olasz-jugoszláv együttműködésnek alapja, hogy a római jegyzőkönyv államai hagyjanak fel a revízió és restauráció gondolatával és nyugodjanak béce az Adria mentén és a Duna, valamint Vardar völgyében kialakult történelmi helyzetbe, az egységes Jugoszlávia létébe. Bizik abban, hogy Mussolini, aki a világháború előtt a Habsburg monarchia ellen foglalt állást és a háboru után

sorban tisztában kell lenni azzal, hogy a Népszövetség, amelyet a világbéke szervezetének tartottak, ma súlyos gondokban, teljes szervezetlenségben van, némelyek szerint agonizál is és ma mindenképpen a politikai illúziók súlyos rokkantjának tekinthető. Az ellentétek, rivalitások és egyes nagyhatalmak kiválása, teljesen megakasztották a Népszövetség munkáját és már évek óta nem nyújt tagállamainak biztosítékot politikai függetlenségük és területi integritásuk tekintetében.

A Népszövetség gyenge volt megakadályozni az újabb háborus gonoszságokat és az általa összehívott leszerelési konferencia után olyan örült fegyverkezés kezdődött, amilyenre még nem volt példa.

is nagy érdemeket szerzett az Anschluss és a restauráció megakadályozása tekintetében, hűen kitart ez álláspontja mellett.

Beszéde végén hangoztatta, hogy a jugoszláv külpolitika kezdete és vége a Karagyorgyevics dinasztia, amely szervesen összenőtt az állam megteremtésével.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a bizottság megszavazta a külügyi tárca költségvetését.

Kanton várja az offenzívát

A legújabb jelentések szerint Kantonban a helyzet a végsőkig kiéleződött. A kínaiak által lakott külvárosokban óriási a zürzavar. Mindenki igyekszik a város belső részeibe jutni s a középületek pincéiben menedéket találni. A külföldiek sietve elhagyják a várost. A japánok a Bias-öbölben tekintélyes számú csapatot szállítottak partra. A japán légi haderő máris élénk tevékenységet fejt ki. Kedd reggel Kanton külvárosai felett

megjelentek a Japán repülőgépek és kisebb megszakításokkal a déli órákig bombákat dobtak le. Az egyre növekvő izgalom Crabbe angol ellentengernagyot, aki a Sárga-folyón állomásozó angol hajóraj főparancsnoka, arra készítette, hogy repülőgépen Sanghajból Hongkongba menjen és megbeszélést folytasson az ottani angol katonai hatóságokkal az angol alattvalók védelmének biztosításáról.

Benes Delbos meghívására Párisba utazik

Párisból jelentik: A francia sajtó értesülése szerint Delbos külgyminiszter meghívta Benes csehszlovák köztársasági elnököt Párisba. Benes

elnök a meghívást elfogadta és előreláthatóan tavasz elején utazik a francia fővárosba.

Szabadelvűpárt: 44, nemzeti parasztpárt: 22 százalék

A román választások eddigi eredménye

Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a román választások rendbontás nélkül folytak le. A hivatalos jelentéssel ellentétben politikai körökben úgy tudják, hogy a belügyminisztériumba tömegesen érkeztek a tiltakozó táviratok a kárhatalom és a választási elnökök súlyos visszaéléseiről. A legtöbb helyen az ellenzéki bizalmi férfiakat egyáltalán nem engedték be a szavazóhelyiségekbe. Különösen a nemzeti parasztpárt részéről intéztek igen sok tiltakozó táviratot a belügyminisztériumhoz.

Dimbovita megyében véres ösztetkezés volt a csendőrök és a legionisták között. A csendőrök vissza akarták tartani a szavazásra érkező legionistákat, mire ezek fegyverrel támadtak a csendőrökre. A legionistákat csak a kivezényelt katonaság tudta lefegyverezni.

Románia valamennyi megyéjében csak a kormánypárt, továbbá a nemzeti parasztpárt, a nemzeti kereszténypárt és a »Mindent a hazáért« nevű párt (a volt vasárda) állított jelöltet. A magyar párt Erdély 24 megyéjében állított jelöltet. Románia területén 3 millió szavazásra jogosult váltotta ki szavazóigazolványát. Ezek közül főleg Bessarabiában, Bukovinában és a Duna deltájában sokan a hóviharak miatt nem tudtak idejében eljutni a szavazóhelyekre. Ezek számát körülbelül félmillióra becsülik.

KÉT HALOTT

Az újabb jelentések szerint is több helyen voltak véres összeütközések, amelyeknek két halottja és több sebesülte van. A csendőrség az összetűzésekkel kapcsolatban sok embert letartóztatott. Az olasz sajtó foglalkozik a romániai választási eseményekkel. A Messagero megenlíti, hogy egyes vidékeken valóságos terror uralkodott a választások során, különösen ott, ahol a lakosság nagy többsége magyar. A lap kiemeli, hogy a Székelyföldön alig volt választási harc, mivel a magyarság egy emberként állott jelöltjei mögött.

AZ EDDIGI EREDMÉNY

Mint a Havas-iroda jelenti, a belügyminisztériumhoz beérkezett legújabb jelentés szerint 72 megye közül 40 megyében már ismerik a választás végleges eredményét. Ezekben a megyékben a szabadelvű párt a szavazatok 41, a nemzeti parasztpárt 22, a »Mindent a hazáért« párt pedig 14 százalékát kapta. A nemzeti kereszténypárt-ra 8, a disszidens szabadelvűekre 6 százalék esett, a többi pedig a kisebb pártok között oszlik meg. Marostorda megyében kedden délelőtt tették közzé a végleges eredményt. Ebből kiderül, hogy a megye magyar lakossága a legtöbb szavazatot szerezte meg a megyében. Szavazatainak száma meghaladja az előző választás eredményét. A magyar párt az egész megye területén 11.500 szavazatot kapott, az utána következő legtöbb szavazatot, számszerint 10.600, a szabadelvű pártra esett.

EGÉSZSÉGÜGYI ZÁRLAT

Erdély különböző részeiből befutott jelentések alapján megállapítható, hogy a magyar választóknak közel 50 százalékát megakadályozták választójoguk gyakorlásában. Szatmármegyében huszonhat szinmagyar községben rendelkeztek el betegség címén zárlatot és így ezeknek a községeknek egyetlenegy lakója sem szavazhatott le. Karcfalván 150 csikmadarasi szavazót kergettek el az urnáktól. Kolozsmegyében a legnagyobb magyar falu, Nagykapus szavazói előtt csendőrök álltak el az utat. Itt 400 szavazattól fosztották meg a magyar pártot.

Váratlan floffamozgósítás Amerikában

San Diegoból jelentik: Hétfőn este 9 amerikai torpedóromboló San Diegoból San Pedróba indult. A parancs váratlanul jött. A hajók helyváltoztatásának okáról és céljáról semmit sem közöltek. Hivatalosan je-

A SZABADELVŰ PÁRT
december 22-én 3 órákor
HATSODSZOR
Magyar Zoltán és Dr. Dán Tibor operetteje

Kelefi éjszakák

Helyárak: 30, 25, 20, 15, 10 dinár. Jegyelővétel Ábrahám János könyvkereskedésben és Lipkóvi trafikban.

tentik még, hogy 5 repülőraj parancsot kapott, hogy haladéktalanul vonuljon San Diego szigetétől északra fekvő támaszpontjára és álljon készen arra, hogy ismeretlen célpont felé utra keljen.

Álarcos banditák vakmerő ékszerrablása Londonban

Huszezer font értékű ékszert vittek el a világhírű Cartier cégtől

Londonból jelentik: Szenzációs ékszerrablás történt hétfőn Londonban. Még vasárnap három elegáns fiatalember szállt meg a Westend egyik legfinnyesebb szállodájában. A három fiatalember hétfőn délelőtt telefonon felhívta a világhírű Cartier udvari ékszerészt és kérte, hogy bemutatásra küldjön fel hozzájuk a szállodába nagyobb értékű ékszereket. A cég egyik igazgatója 20.000 font értékű ékszert vitt a szállodába. Alig lépett be az igazgató az elegáns szállodai szobába, két ál-

arcos férfi rátámadt és leütötte. Az álarcos banditák ezután a nagyértékű ékszerrel együtt elűntek. A Scotland Yard valamennyi detektívje hajszolja őket, de eddig eredménytelenül.

Cartier ékszerész, aki a magyar Almásy Jaqueline grófnő férje, most is Budapesten tartózkodik, ahol a Várban van 30 szobás palotája. Az ékszerész, aki az újságíróktól értesült az esetről, kijelentette, hogy leginkább a leütött igazgatót sajnálja.

Nyolc hónapra ítelt a szubotocai törvényszék egy csantaviri kereskedősegédet, mert belört gazdája üzletébe

Gyetvai János az első tárgyaláson beismerle, hogy hamisan vádolta a gazdáját önbetöréssel

Igen érdekes bűnpert tárgyalat kedden a szubotocai törvényszéken Vukicevics Veszelin hármastanácsa. Három csantaviri fiatalember, névszerint Gyetvai János 29 éves kereskedősegéd, Gyetvai Sándor 23 éves és Gyetvai György 34 éves munká-

sok ültek a vádlottak padján betöréses lopás és betörésben való segédkezés büntetése miatt. Ebben az ügyben még 1936 márciusában tartott tárgyalást a szubotocai törvényszék, amikor Horváth Ferenc csantaviri kereskedő is a vádlottak között ült.

Legszébb karácsonyi ajándék:

„BLUE BIRD“ elegáns valódi selyem hatisnya estélyre
„F.O.“ kélszalu egészen állászó valódi selyem hatisnya
csak amerikai valódi selyemlonálból

Minden jobb üzletben kapható

Ez a márka garantálja a minőséget

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtsd össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a lap ellenértékét bélyegben, választóbélyeggel együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

önbetörés és betörésre való felbujtás vádjá miatt. Horváthot Gyetvai János az elsőrendű vádlott, volt alkalmazottja juttatta a vádlottak padjára, mert első vallomásában azzal védekezett, hogy

főnöke volt a felbujtó, aki a 25.000 dináros biztosítási összeget akarta így megkapni. Gyetvai még az első tárgyaláson beismerle, hogy hamisan vádolta volt főnökét és a bíróság a tárgyalást félbeszakította és Horváth ellen megszüntette az eljárást. Az ügyben most tartották meg a második tárgyalást.

A keddi tárgyaláson a bíróság több tanút hallgatott ki az ügyben és meghozta ítéletét, amelyben Gyetvai Jánost

nyolc havi szigorított fogházra ítélte,

beszámítva a vizsgálati fogságban eltöltött nyolc hónapot. A másik két vádlottat bizonyítékok hiányában felmentette.

Allamtanács Párisban

Párisból jelentik: Delbos külügyminiszter a keddi délelőtti államtanácsban beszámolt közép-európai útja során szerzett tapasztalatairól. A lapok úgy tudják, hogy Chautemps és Delbos megállapodott abban, hogy a kormány a külpolitikai interpellációk idejének elhalasztását kéri. Delbos csak karácsony után óhajt nyilatkozni körutja eredményeiről. A külügyi bizottságban azonban már esütőtökön megadja a kért felvilágosításokat.

A Daily Herald párisi levelezője szerint Delbos közölte a párisi angol nagykövettel, hogy varsói látogatása nem járt lényegesebb sikerrel. Bukarestben közölték a francia külügyminiszterrel, hogy Románia szeretné, ha Franciaország kibékülne Németországgal.

Arviz Nyitra megyében

Nyitráról jelentik: A Nyitra folyó az utóbbi napok folytonos esőzései következtében több helyen kilépett medréből és jelentékeny kiterjedésű területeket öntött el. Kiöntöttek a nyitravidéki kisebb patakok is. Nyitra határában, a várostól északra levő szántóföldek teljesen víz alá kerültek. Németpróna közelében az ár a környékbeli házakat is elöntötte. A Nyitra vizállása több helyen egy méterrel emelkedett.

Washingtonnak nem elég a bocsánatkérés

Elhúzódik a Panay-ügy tisztázása – Karácsonykor indul me a japán támadás Kanton ellen

Párisból jelentik: A francia sajtó továbbra is hosszú cikkeket szentel a keletázsiai helyzetnek. A lapok attól tartanak, hogy Japán

a keletázsiai események és az európai helyzet szoros összefüggésben van egymással.

Európában diplomáciai szempontból nagy a zűrzavar — írja a lap. Anglia azért habozik Japánnal szemben, mivel nem akar Európából túlságosan nagy erőket elvonni.

A Temps bizakodóan ítéli meg a helyzetet és igyekszik megnyugtani az idegeskedőket. A lap szerint tengerészeti kérdésekről Páris és London között nem folynak tárgyalások. London és Washington sem vett még tervbe semmiféle közös vagy párhuzamos tengerészeti műveletet. Párisban remélik, hogy Tokió megadja Washingtonnak és Londonnak a kellő elégtételt.

A CSINGTAUI TÜZVÉSZ

Csingtauban — mint jelentették — veszedelmes tűz pusztít. Az újabb érkezett jelentések szerint a hatalmas város 14 helyen lobogó lánggal ég. A nagy szélviharban a lángok a munkásnegyedekre is átcsaptak. Csingtau felett állandóan japán repülőgépek keringenek. Kusung sziget közelében japán hadihajók cirkálnak. A kínaiak több hajó elsüllyesztésével eltorlaszolták a kikötő bejáratát.

BIZTONSÁGI ÖVEZET HANKUABAN

Londonból jelentik: Az angol kormány is csatlakozott az érdekelt hatalmaknak ahhoz a tokiói előterjesztéséhez, hogy Hankauban létesítsenek biztonsági övezetet. Ez a hatalmak számára lehetővé tenné érdekeiknek a Jangce folyó közelében való fokozottabb megvédést. A biztonsági övezetben helyeznék el a védelemre szoruló külföldi alattvalókat is. Hankauban ezidőszerint több, mint ezer angol alattvaló és igen sok más európai állampolgár, továbbá több amerikai alattvaló tartózkodik.

A JAPÁN ELŐNYOMULÁS

Tokióból jelentik: A japán csapatok Pukeu megszállása után tovább nyomulnak előre észak felé a tienszini vasútvonal mentén és Szusien felé tartanak.

Nanking eleste után a császári főhadiszállás és a kormány tagjainak legutóbbi tanácskozása során elhatározták, hogy milyen utat kövessen Japán a jövőben. Ezt a tervezetet csütörtökön újabb minisztertanács nagyja jóvá, majd a miniszterelnök azonnal a császár elé terjeszti elfogadásra. Nincs tehát szó arról — mondják Tokióban — hogy államtanácsot hívjanak egybe az események megvitatására.

magatartása súlyos nemzetközi bonyodalmak kiindulópontjává válhat. A Liberté úgy véli, hogy

európai helyzet szoros összefüggésben van egymással.

MEGERŐSITIK HONGKONGOT

Párisból jelentik: A francia közvélemény feszült érdeklődéssel várja az angol kormány szerdai minisztertanácsának döntését a távolkeleti ügyekben. Valószínűnek tartják, hogy London elrendeli Hongkong védelmének meg-

erősítését és újabb hadihajókat küld a kínai vizekre. Ezeket a hadihajókat — mint jelentették — a földközi-tengeri hajóhadból vonják el és így Franciaországra hárulna az a feladat, hogy gondoskodjék a Földközi-tenger biztonságáról. Eden külügyminiszter már tárgyalt erről a kérdéssel a londoni francia nagykövettel. A párisi angol nagykövet szintén megbeszélést folytatott ebben az ügyben Delbos külügyminiszterrel. A francia sajtó úgy véli, hogy Franciaország bizonyára nem tagadja meg támogatását Nagybritanniától.

A feszültség még tart

Washingtonból jelentik: Hivatalos körökben közlik, hogy az Egyesült Államok és Japán között a feszültség még tart. Hull külügyminiszter a hétfői sajtóértekezleten kijelentette, hogy a Panay-ügy elintézése nem várható a legközelebbi 3-4 napon belül. Még hosszabb ideig tart ugyanis, míg az amerikai kormány megkapja a sanghaji vizsgálatról szóló kimerítő jelentést. Ugy tudják, hogy a tokiói kormány mindaddig nem válaszol a legutóbbi amerikai jegyzékre, amíg ez a jelentés nem érkezik meg Washingtonba. Lehetségesnek tartják azt is, hogy a jelentés alapján az Egyesült Államok kormánya további lépéseket tesz Tokióban.

Az én számításom!

1 kiló Likalit vasalószén: 48 kocka
48 kocka ára összesen: 3 dinár
3 órát vasalok tüzes vassal: 6 kocka
6 kocka Likalit faszén: 16 para

9 órai vasalás 48 para!

Drvara „VATRA“ D. Brajer, Noviszád. Telefon 30-88

Saito rádiószózata

Washingtonból jelentik: Saito japán nagykövet hétfőn este az amerikai rádió útján az amerikai néphez beszédet intézett, amelyben megismételte a japán kormány és a japán nép bocsánatkérését a Panay bombázása miatt. Kijelentette, hogy a bűnösöket megbüntetik és a japán kormány az amerikai állampolgárok élet- és vagyonbiztonsága tekintetében teljes biztosítékokat nyújt. Beszédét azzal a kivánsággal fejezte be, hogy Japán és az Egyesült Államok baráti kapcsolatai a jövőben is fennmaradjanak.

NEM KELL A PEKINGI KORMÁNY

Hankauból jelentik: Az itteni tartományi kormány felhívást bocsátott ki a pekingi ideiglenes kormány ellen. A felhívás szerint a pekingi kormány minden cselekedete érvénytelen és tagjai árulók. A kiáltvány végül élesen elítéli Japánnak Kínával szemben követett politikáját.

A HÁBORU HARMADIK SZAKASZA

Az angol és francia sajtó érdeklődésének előterében az a kérdés áll, hogy Japán tovább folytatja-e az ellenségeskedéseket. Az angol sajtó szerint a japánok Kanton és Csingtau elfoglalása után beszüntetik a hadműveleteket és nem fognak Kína belsejében újabb küzdelmekbe bocsátkozni. A fran-

cia sajtó ezzel szemben úgy véli, hogy Japán nemsokára megkezdí a kínai háború harmadik szakaszát. Kínai részről arra számítanak, hogy a japán haderők Kanton ellen december 25-én kísérelnek meg nagy támadást.

Kantonban a kínaiak nagyszámu haderő felett rendelkeznek, nincs azonban megfelelő légi haderőjük, amellyel a japánok partraszállását megakadályozhatnák.

Washingtonban mindinkább erősödik az a felfogás, hogy az amerikai hatóságok által Sanghajban folytatott vizsgálat megállapítja majd, hogy a Panay elleni japán támadás aligha volt a véletlen műve. A várakozás hatása alatt az amerikai közhangulat japánellenes iránya egyre inkább kiéleződik, amit csak súlyosbit az, hogy a Japán által felajánlott bocsánat-

kérés kitért a felelősség tisztázása elől.

A KINAIK VISSZAVONULNAK

Hankau jelentés szerint a kínai csapatok — a japánok állandó nyomásának engedve — Csikiangnál visszavonulásra kényszerültek. A japán csapatok a tiensin—pukeui vasútvonal mentén csaknem Kiasangig nyomultak előre. Ez a hely 80 kilométerre van Pukeutól nyugatra.

Az ítélet sem tisztázta a noviszádi főpostáról eltűnt 10.000 dinár rejtélyét

Kedden délelőtt hirdetett ítéletet a noviszádi törvényszék Makszimovics hármastanácsa a noviszádi főpostáról ez év október 8-án rejtélyes körülmények között eltűnt 10.000 dinár jólimert bűnperében. Az ítélet bizonyítékok hiányában felmentette a hivatalos sikkasztással vádolt bankszolgát, ezzel állást foglalt amellett a körülmény mellett, hogy nem a vádlott kezén tűnt el a pénz, ugyanakkor azonban megoldatlan maradt maga a rejtély:

hogyan tűnt el mégis a 10.000 dinár.

A Makszimovics tanács november 27-én tartotta meg az ügy első főtárgyalását. Több tanu kihallgatása után a tárgyalást elhalasztották. A tegnapi tárgyaláson újabb tanukat akart meghallgatni a bíróság, arra a körülményre vonatkozóan, hogy a koronatanu Popovics Zsvikán kívül hallotta-e vagy látta-e valaki a pénz felvevők körül, hogy Oreskovics Vera tisztviselő nő valóban 78.027 és fél dinárt adott át Vujacsics Petar bankszolgának a neki járó 68.027 és fél dinár helyett. Be is idéztek két tanut, akik azonban semmit sem tudtak az ügyről. Valóban kaptak pénzt a kritikus napon, azonban nem is a főpostán vették fel az összegeket, hanem lakásukon.

A bizonyítási eljárás befejeztével az államügyész fenntartja a hivatali sikkasztás vádját Vujacsics ellen. Popovics Jovan hatásos védő beszédet mond és kéri védenre felmentését, mivel nincs semmiféle tárgyi bizonyíték Vujacsics bűnössége mellett.

Az ítélet nagyon érdekes indoklása kifejti, hogy Vujacsics ártatlansága mellett szól az a körülmény, hogy amikor a pénzt felvette, a csekkel együtt átadta a bank hivatalos kézbesítőkönyvét is, amelyben ceruzával fel volt tüntetve hogy 68.027 és fél dinárt kell kapnia, nem pedig 78.027 és felet, amennyit a vád állítása szerint felvett. Így azután a bíróság nem hozhatott elmarasztaló ítéletet,

mert ha Oreskovics Vera tisztviselő nő tévedett is az összeadáskor 10.000 dinárral, a bank kézbesítőkönyvében fel volt tüntetve a pontos kifizetendő összeg.

Az ítélet kihirdetésekor a vádlott megjeljenzi a bíróságot. Az államügyész három napon belül nyilatkozik a felelősség tekintetében.

A noviszádi Jótékony Katolikus Nőegylet 130 gyermeket ruházott fel és 178 családnak adott élelmiszert a karácsony előtt

Az egyesület ezennel havonta 8.000 dinár segélyt juttat a szegényeknek — Még mindig nagyon sok olyan szegény katolikus gyermek és család van, akiket a Nőegylet nem tudott ellátni

A noviszádi Jótékony Katolikus Nőegylet, amely a legnagyobb csendben folytatja nemes munkáját, az idén is számos szegény katolikus gyermeket ruházott fel és igen sok családnak juttatott élelmiszert szent karácsony ünnepére. Az egyesület jótékony működésének legbeszédesebb bizonyítéka, hogy

havonta 8.000 dinárt fordít szegényei segélyezésére.

Ebből az összegből fizet kenyeret, tejet és lakbért azoknak, akik a legnagyobb szegénységben és elhagyatottságban élnek. Emellett azonban minden évben példátmutatóan dolgozik karácsony előtt, hogy a szegény gyermekek és családok karácsonyát ünneppé varázsolja.

Az idén vasárnap délután ruházták fel a katolikus gyerekeket a Beltéri Katolikus Kör disztermében. A színpadon felállított karácsonyfá alatt halmozták fel a ruhákat, cipőket és kis csomagokat, amiket a szegény gyermekeknek szántak. A kiosztáson megjelent Svraka Ferenc esperes plébános a katolikus papokkal együtt. A gyermekek először horvát, magyar és német nyelven karácsonyi énekeket énekeltek, majd háromnyelvű szavalt következett és utána megindult a kiosztás. A Jótékony Katolikus Nőegylet vezetőségi tagjai dr. Vilt Vilmosné elnöknő, dr. Szalontay Zoltánné alelnöknő adták a ruhákat, Krámer Sándorné a szeretet csomagokat osztotta szét, míg özv. Urbán Károlyné és özv. Schmidt Rezsóné a gyermekeket rendezték és ellenőrizték. Rajtuk kívül az egyes csoportvezetőnk segédkeztek nemes lelkiülettel a jótékony munkában.

Vasárnap délután 130 gyermeket ruháztak fel.

A gyermekek között 100 pár cipőt, 42 téli kabátot, 20 fiuöltönyt, 15 nadrágot, 23 szvettvert, 40 leányruhát, 24 kezes-lábos trikót, 20 flanel alsóruhát, 90 pár harisnyát, 26 sált és 43 sapkát osztottak ki. Ezenkívül minden gyermek kapott egy csomagot, amelyben cukorka, mézeskalács, füge és édességek voltak. — Minden gyermeknek egy darab szappant is adtak.

A gyermekek hálatelt szívvel hagyták el a katolikus kör disztermét, ahol jótékony kezek ajándéka elfeledtette velük sorsuk mostohaságát, mert most már ők sem fázhatnak és nem kell félniük a tél csipős hidegétől.

A Jótékony Katolikus Nőegylet a ruhakiosztás előtt pontos kimutatást készített arról, hogy hány segélyre szoruló gyermek van és ezek közül mennyinek ad ruhát és cipőt, mennyit nem tud felruházni. A listát eljuttatták a város szociálpolitikai ügyosztályához, ahol áttanulmányozták azt és azokat a szegény gyermekeket, akiket a Katolikus Nőegylet már nem tudott felruházni, felvették a város listájára, úgy, hogy ezek a gyermekek a várostól kapnak téli cipőt, illetve téli kabátot.

A katolikus gyermekek még a héten karácsony előtt kapják meg ruhájukat a várostól.

Hétfőn délután rosszul öltözött, szegény asszonyok jöttek el a Katolikus Körbe, ahol a Jótékony Nőegylet élelmiszert osztott ki. Összesen 178 családot láttak el élelemmel a karácsonyi ünnepekre. Kiosztottak

Karácsonyi harangszó Bethlehemből

A harangjátékot karácsony másnapján közvetíti a londoni rádió

Karácsony másnapján az egész világ rádióhallgatóinak pártján élményben lesz részükhöz:

a bethlehemi, Jézus születése helyén épült templomból hallani fogják a karácsonyi harangszót.

A bethlehemi harangok karácsonyi zenéjét először 1933-ban sugározta szét a világűrbe a londoni, illetve az angol birodalmi rádió és a közvetítés az emberek millióinál talált lelkes fogadtatásra. Időközben Palesztina külön adóállomást kapott és az idén már ennek a közvetítését továbbítja London. Amit azonban a londoni rádió műsorába felvesznek, csak kis része annak, amit a jeruzsálemi rádió a bethlehemi templomban a karácsonyi ünnepek alatt lezajló anglikán, római katolikus, görögkeleti és örmény istentiszteletéről a világba szerteküld. A jeruzsálemi adóállomás azonban nem túl erős.

Ilyenformán az egész Közelkeleten jól vehető, de Európának csak legdélibb részein hallható. A bethlehemi karácsonyi harangszó átvitele ma már olyan tökéletes, hogy minden rádióhallgatónak örömeire szolgál. De amíg ezt a fokot elérte, sok és fáradságos munkára volt szükség. Az idén

már augusztusban meg kellett kezdeni az előkészítést,

hogy az átadás teljesen zavartalan lehessen. Figyelembe kell venni, hogy a bethlehemi közvetítés, bármilyen kedvelt is, az angol rádió karácsonyi műsorának csak kis része, továbbá, hogy a bethlehemi istentiszteletek megállapított időpontját nem lehet a rádióműsor kedvéért megváltoztatni. Ehhez járul még, hogy az angol rádió vezetőségének négy egyházi hatósággal kellett megállapodnia.

70 kiló zsírt, 2 mázsa burgonyát, 6 mázsa lisztet, 25 kiló cukrot, 35 kiló lencsét, 20 kiló kolbászt, 8 kiló rizst, 5 kiló darát és 30 kiló Albus szappant.

Mindezek az adományok kizárólag szeretet adományokból gyűltek össze és ezért a Jótékony Katolikus Nőegylet úgy a saját maga, mint szegényei nevében ezután is köszönetet mond mindazoknak, akik adományaikkal lehetővé tették a szegények karácsonyi ellátását.

A Jótékony Nőegylet nagyon jól tudja, hogy nem segíthetett minden szegény családon, mert a szegénység évről-évre növekszik és a jószívű adakozók száma bizony nem emelkedik olyan arányban mint a szegényeké. Ezért külön is hálával tartozik azoknak, akik nem feledkeznek meg a szent ünnep előtt a nyomorogókról és szegényekről.

A bethlehemi templomnak három különböző harangjátéka van, különböző hanggal: a katolikusok, az ortodoxok és az örmények harangja. Hogy London melyik harangjátékot közvetíti, az minden évben a közvetítés időpontjától függ.

Az idén a közvetítés londoni idő szerint 17 órától 17 óra 30 percig tart. Ez Palesztinában 19 órától 19.30-ig tartó időköznek felel meg és a római katolikus mise ideje. Az idén tehát ezeket a harangokat fogjuk hallani Bethlehemből.

A rádióközvetítés műszaki keresztülvitele nem volt könnyű feladat, főleg ha megfontoljuk, hogy a jeruzsálemi adó az istentisztelet nagy részét továbbítja. Már maga a harangzúgás is zavarokat okoz és sok kísérletre volt szükség, hogy a hangszórók a bethlehemi harangok karácsonyi zenéjét teljes szépségében és tömörségében adják vissza. Először a harangtoronyban akarták a mikrofont elhelyezni, de a szél, amely ebben az időszakban a Bethlehemet körülvevő hegyeken keresztül fúj, oly erős volt, hogy nagyban befolyásolja a harangzúgást. Csak nagy fáradsággal és számos hangtani kísérlet után sikerült a templom udvarában két helyet találni, ahonnan különleges szerkezetű mikrofonok segítségével a harangjáték teljes tisztaságában átvihető.

Volt még egy másik nehézség is. A bethlehemi harangok nem túlságosan régiak ugyan, de műszaki tekintetben nagyon ódivatúak. Kézzel kell húzni őket, mivel pedig nagyon nehezek, hosszabb harangzúgás rendkívül fárasztó. Az első években előfordult, hogy a harangszó szabálytalan volt, mert a súlyos harangok kifárasztották a harangozókat és így nem tudtak taktust

tartani. A közvetítés rendezője tehát egész sor erős és jó ütemérzővel bíró harangozót állított munkába.

Az idén a palesztinai, illetve a londoni rádió nemesak a karácsonyi harangok játékát és a katolikus szerzetesek énekét közvetíti, hanem leírást ad Bethlehemről és mindarról, ami a karácsonyi istentiszteletek alatt a bethlehemi templomban történik. Ezenkívül a palesztinai keresztény egyházfők együttesen áldásukat küldik az egész világ rádióhallgatóinak és más mondanak a békéért.

Ma temetik Ludendorffot a müncheni hadvezéri csarnokból

Berlinből jelentik: Ludendorff halála mély gyászba borította Németországot. A lapok gyászkeretben jelentik meg és hosszú cikkekben méltatják az elhunyt hadvezér érdemeit. A birodalmi belügyminiszter elrendelte, hogy a középületeken vonják félröccra a lobogót. A lakosságot felszólították, hogy a temetés napján tüzzön ki gyászlobogókat a házaikra.

A birodalom az elhunyt tábornokot a saját halottjának tekinti. Ludendorff temetése szerdán délelőtt lesz Münchenben a hadvezéri csarnokból. A tábornok holttestét kedd reggel vitték át a Josephinumból a főparancsnokság épületébe és ott a zászlóteremben ravatalozták fel. A koporsót kedd reggel a diadalkapu mellett helyezik ravatalra. A gyászszertartáson Hitler kancellár is megjelent.

Hitler kancellár Ludendorff halála alkalmából a német néphez üzenetet intézett, amelyben kiemeli Ludendorff jelentős szerepét Németország történetében és méltatja hadvezéri érdemeit, amelyekkel — Hindenburg tábornagy mellett — elismert részt szerzett a német fegyvereknek. Egész Németország megirsátja Ludendorff tábornokot — mondja az üzenet — aki a német haza és a német nép iránti fanatikus szeretetről tett bizonyosságot és nehéz időkben harcolt azok ellen a megalkuvások ellen, amelyek megszegényítőké voltak a német népre.

A katolikusoknak és protestánsoknak nem kell a héten közmunkát végezniük

Noviszádi város adóosztálya e hétre is nagyszámu embert hívott be, hogy leróják közmunkájukat. Dr. Brezovszky Nándor főorvos, városi bizottsági tag ezért felkereste dr. Petrovics Milos városelnök helyett és megkérte, hogy a karácsonyra való tekintettel ne hívjanak most kulukra katolikusokat és protestánsokat. Dr. Petrovics Milos alelnök a legnagyobb előzékenységgel hallgatta meg dr. Brezovszky Nándor kérését és dr. Ilics Branko városelnökkel egyetértésben kiadta a rendelkezést, hogy

a katolikusok és protestánsok, akiket e hétre behívtak a kuluk munka elvégzésére, nem kötelesek megjelenni munkahelyeiken.

A kulukmunkát majd az ünnepek után fogják elvégezni.

A város vezetőségének ez az intézkedése érthető módon nagy megelégedést keltett a munkások körében, akiknek éppen karácsony hétben kellett volna közmunkát végezniük.

Megint csak mint eddig mindig

NIŠEVIĆ

Noviszádi

hozza a legjobb karácsonyi ajándéktárgyakat

Noviszád városa pénteken délután ruházza fel a szegény katolikus és protestáns gyermekeket

Kiosztásra kerül 250 télikabát, negyszáz pár cipő

Noviszád város költségvetésében 67.000 dinárt irányoztak elő a szegénysorsu iskolásgyermek felruházására. A város ebből az összegből 250 télikabátot és 400 pár cipőt csináltatott, amit a szegény gyermekek között kioszt. A cipők és téli kabátok nagyrészt már elkészültek és amelyek még nincsenek meg, azokat is elkészítik rövidesen, úgy, hogy pénteken, karácsony előnapján a katolikus és protestáns gyerme-

keknek már kiosztják a téli kabátokat és cipőket.

A pravoszláv gyermekek pravoszláv karácsony előtt kapják meg ajándékaikat. A ruha és cipőkiosztás pénteken délelőtt 11 órakor lesz a Kralj Alekszandar emlékotthonban. A szegény iskolás gyermekeket, akiket iskoláikban felvettek a jegyzékre és eddig máshol nem kaptak ruhát vagy cipőt, pénteken délelőtt kapják meg a várostól ajándékukat.

Figyelmes akar lenni karácsonyra mindenkivel szemben és kevés a pénze? Menjen az

olcsó Perepališhoz

ahol kevés pénzért sokat v. sírohat.

Noviszád, Kralja Petra II. Gyümölcsplac

Sztáribecse a szegényekért

Sztáribecse község képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott Boarov Mita községi elnök elnöklétével. A 25 pontból álló napirendet Lálin Jován főjegyző ismertette. A közgyűlés igen nagy érdeklődés mellett folyt le.

A képviselőtestület a napirend első pontja gyanánt a jövő évi kulakegységet tárgyalta. Több hozzászólás után az 1938-as kulak kötelezettséget egy egészben állapították meg. Sztáribecsen a község támogatásával minden évben több szegény gyermeket ruháztak fel.

A közgyűlés az idei akció támogatására 10.000 dinárt szavazott meg.

A községi kisbírók fizetésjavítást kérték. A képviselőtestület a kérést megfelelő anyagi fedezet híján, elutasította. Hasonló indokolással elutasították több községi napidíjas fizetésemelést kérő beadványát is. A sztáribecsei kulturális és jótékonyági egyesületek azzal a kéréssel fordultak a község vezetőségéhez, hogy előadások és mulatságok rendezése céljából engedje át a volt „Centráli”-szálló színháztermét. A képviselőtestület a bérleti díjat egy alkalomra 200 dinárban állapította meg. A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a községi rendőr nyugdíjaztatását. A pénzügyminisztérium átiratot intézett a községekhez, amelyben kéri az agrárföldek haszonbéréből eredő 140.000 dinár kifizetését. A közgyűlési határozat értelmében kérni fogják a tartozás helyességét felülvizsgálni, ezenkívül azzal a kéréssel fordulnak a pénzügyminisztériumhoz, hogy a véglegesen megállapított összeget bankbetéttel és bönokkal fizethessék ki. A sztáribecsei kerületi katonai parancsnokság kérvénnyel fordult a községhez, hogy a tulajdonát képező épületet, amelyben a parancsnokság nyert elhelyezést, telekkönyvileg irassa a parancsnokságra. A képviselőtestület most úgy határozott, hogy az épület tulajdonjogáról nem mond le,

ellenben díjtalanul engedi át használatra a parancsnokságnak, amíg az Sztáribecsen állomásozik. A község háza épülete nagyobb javításokra szorul. A képviselőtestület bizottságot küldött

ki a szükséges munkálatok megállapítására. A tiszviselőkről szóló szabályrendelet fizetésre vonatkozó pontjait megváltoztatják. A közgyűlés elrendelte Jablanovics Szlavkó aljegyző viszatartott illetékeinek kifizetését. A községi számvizsgálóbizottság tagjai részére évi 2500 dinár tisztelet díjat szavaztak meg. Sörkány Pál rendőr részére, tekintve, hogy nyolcgyermekes családja, karácsonyi segélyt utaltak ki. A képviselőtestület rendezte Szpájics Nesztor és Dzsígurszki Pávle

Karácsonyi számunk az ajándéknaptárral együtt több mint száz oldalon jelenik meg

Kérjük olvasóinkat, hogy igényüket előre jelezzék az újságárusitónál

Amint már megírtuk, naptárunk az idén az előző évekhez viszonyítva nagyobb alakban és sokkal nagyobb terjedelemben jelenik meg.

A sokszinben ragyogó fedőlap Gyöngyösbokrétánk egyik legszebb lányát ábrázolja eredeti színes népviseletében.

A NAPTÁRI RÉSZ:

a hónapok és napok felsorolása, valamint az összes jelzések a legrészletesebben meg vannak benne. A vasárnapokat és

az ünnepnapokat külön pirossal nyomtuk, a bolygók járását, a hold fényváltozásait és az időjárás

szintén felvettük a naptári részbe.

SZÁZESZTENDŐS JÖVENDŐMONDÓ

és nagy magyar költők örök naptára kalendáriumunk nagyon érdekes része.

A RÉGI MAGYAROK ÁLMOSKÖNYVE

szintén nagy érdeklődésre tarthat számot. Nem babonákat tartalmaz álmoskönyvünk, hanem hogy milyen jelentőséget tulajdonítottak az ősmagyarok a velük élő állatoknak.

»ECHARISZTIKUS KONGRESSZUS

lesz az idén Budapesten» címen az Oltáriszentség nagy ünnepélyét és jelentőségét ismertetjük.

Az elmúlt év történetét is megírtuk, minden érdekesebb eseményét kiemelve.

Még csak néhány nap...

Vegyen karácsonyra praktikus ajándékokat!

Selyemharisnyát
Divatsálát
Kesztyűt
Női teherneműt
Divatóvet

Fértiinget
Nyakkendő
Zsebkendő
Fértizoknit
Pullover

stb. stb.

Mindannyiunk Árúháza

BURGHARDT

Noviszád, Kralja Petra I. 26 ~ Tel. 31-94

szolgálati éveit és felvette őket a nyugdíj-alap tagjaiul. A közgyűlés határozata értelmében a szállásokon több kutat furatnak, ezeken kívül a városban az ugynevezett Gáspár-sarkon egy Northon kutat létesítenek.

A közgyűlés ezeken kívül több kisebb ügyet intézett el.

Ha a kuglibajnok söröshordót gurít Felmentették a jóétvágyu sztáribecsei vágányosokat

Nagyon érdekes és vidám jelenetekben bővelkedő bűnygyben tartott főtárgyalást tegnap délelőtt a noviszádi törvényszék Makszimovics hármastanácsa. A vádlottak padján öt jóétvágyu sztáribecsei zsákoló munkás ült, közöttük nem kisebb személyiség, mint a községnek az egész ország kuglistái körében jólismert bajnoka is.

A vádirat azzal terheli Szegi Pál, Csábi István, Bata István, Károlyi Béla és Szerencsés Mátyás vágányosokat, hogy ez év szeptemberének másodikán, miközben zsákokat hordottak fel az egyik uszályra, felfedezték a Bajloni sörgyár egyik hordóját, sőt megállapították, hogy sör is volt benne. A felfedezésnek azután annyira megörültek, hogy a sört meg is itták, anélkül, hogy megvették, vagy ajándékba kapták volna.

A tanuk egytől egyig bevallják, hogy igaz, megitták a sört, de azzal védekeznek, hogy

bizony romlott volt

és csak azért itták meg, mert a kereskedő, akinek a gyár kiküldötte nem akarta átvenni, a gyár viszont visszavenni nem akarta. Ugy gondolták, megisszák, mielőtt teljesen megromlana.

Mikor a kuglibajnok Szerencsés Mátyás kihallgatására kerül a sor, az elnök megkérdi:

— Hogy is ihattak meg egy egész hordó sört, mikor romlott volt?

— Hát igaz, hogy nem volt valami finom — rántja fel vállát a kuglibajnok — de még mindig jobb volt, mint a Tisza vize...

A tanukihallgatások során kiderül, hogy a sör valóban romlott volt s miután a gyár sem követel kártérítést, az államügyész visszavonja a vádat. Az öt zsákoló munkás fellellegzik, mikor megérti, hogy szabad és mehet a dolga után. Mikor azonban az ajtóhoz érnek, az egyik viszsaszól:

— Még örülhet is a gyár, hogy mi nem indítottunk kártérítési pert, mert a romlott sört ittuk...

***

VÁSÁRJEGYZÉKET IS RÉSZLETESEN

adunk, valamint felsoroltuk azt is, hogy kinek mikor van a nevenapja, továbbá mennyi bélyeg kell levelekre, utalványokra és csomagokra.

REMEK SZÉP ELBESZÉLÉSEKET KÖZLÜNK

Szalay László, Székely Molnár Imre, Szederkényi Anna, Karsai Andor, Csurka Péter, Szentmihályiné Szabó Mária, Perlaky Lajos stb. tollából.

A TUDOMÁNY CIMÜ ROVATUNKBAN

»A légi támadások elleni védekezésről«, »A napsütés áldása és veszedelem«, »Egészségvédelem a családban«, »Hogyan főzzünk« stb. címmel hasznos és érdekes cikkeket közlünk.

VIDÁM REGGELI UJSÁG

címen a naptár derűt keltő tréfákat és mókákat közöl.

A NAPTÁRT

számos érdekes és időszerű fénykép-felvétel díszíti.

A Reggeli Ujság naptára magyar népünk kedves igazi kalendárium, amelyet gondos szeretettel és művészi ízléssel igyekeztünk igazi karácsonyi ajándékká tenni. A naptárt mindenki ingyen kapja, a Reggeli Ujság karácsonyi számával együtt. Tehát nemcsak az előfizetők, hanem a példányonkénti vásárlók is.

Kérjük olvasóinkat, hogy igényüket kellő időben jelentsék be lapunk árúsitónál. A karácsonyi bővített szám ára az ingyen naptárral együtt mindössze 3 és fél dinár.

HIREK

— **Időjárás.** Jugoszlávia egész területén felhős, havas, esős idő volt a tengermellék kivételével, ahol derült az idő. A hőmérséklet kissé csökkent. A legalacsonyabb hőmérséklet Kalinovikon —10 fok, a legmagasabb Sipaniban 14 fok volt.

Időjárás: Az ország északi felében lassanként kiderül. A déli részeken még havas, esős lesz az idő. A hőmérséklet csökken.

— **A kikindai városi tanács új tagjai.** Rájics Szvetisláv segédében dr. Budisin Milán báni tanácsost, Szimics Milán, Reljin Jócó gazdálkodókat, valamint Ráckov Urost a kikindai városi tanács tagjaivá nevezte ki. A kinevezettek a városháza dísztermében Budisin Ugorica községi elnök előtt tegnap letették az esküt.

— **Eljegyzés.** Barth Ferenc a petrovgrádi Engel konviktus igazgatója eljegyezte Gindin Lidiát (Minden külön értesítés helyett.)

— **Egyházi ének.** A noviszádi „Cecilia” egyházi énekkar műsora karácsony ünnepén, a délelőtti 10 órai ünnepi nagymisén. A Proprium Introitus. Stehlo J. G. E.: „Puer natus est nobis”... 3-szólamu vegyeskar. Graduale. Leitner K. Ag.: „Viderunt omnes”... 2-szólamu női kar. Offertorium. Filke M.: „Tui sunt coeli”... 4-szólamu vegyeskar. Communio. Leitner „Viderunt omnes”... 2-szólamu női kar. Ordinárius. Lipp A.: Szt. Albánmise (op. 66.) 4-szólamu vegyeskar. A 11 órai kismisén német szülő- és karénekok Führer, Gütler és Ahlbergertől.

— **Adókövetési tárgyalások Noviszádon.** A noviszádi városi adóhivatalban december 27-ig újabb adókövetési javaslatokat tettek ki közszemlére. A most közszemlére kitétt javaslatokat december 30-án tárgyalják a noviszádi dunabánsági pénzügyigazgatóság épületének 20. számú szobájában. Délelőtt fél kilenc órai kezdettel a Rex és Uránia mozikk, a fonot-áru kereskedők, a sörkereskedők és jéggyárosok, a vegyszer készítő, gázgyár, szállítók, olajkereskedők és olajgyárosok, délután három órai kezdettel pedig az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett »könyvesek« javaslatait tárgyalják.

KARÁCSONYI VÁSÁR töltezőknek, csaváros ceruzák, em. és fest. könyvek, színes ceruzák, magyar sz. piros és fekete stb.
Kardos könyv- és papirkereskedés
Kr. Petra II. 25.

— **Népegyetemi előadás a noviszádi Matica Szrpszka nagytermében.** Ma este 6 órakor népegyetemi előadás lesz a Matica Szrpszka nagytermében. Az előadást dr. Tyorovics Vladimir egyetemi tanár tartja »Szrbi u szvetoj gorici« címmel. December 29-én ugyan csak népegyetemi előadást rendeznek, amelyen dr. Lorenc Dobrovoy egyetemi tanár »Az öntudatlan lelki élet«-ről tart előadást.

— **Megnyitották a szubotícai mézszárosüzletet.** Kedden reggel megnyitották a szubotícai mézszárosüzletet és a piaci husárosok is megkezdtek az árusítást. Érdekes, hogy a lakosság a husznapos sztrájk után kedden nem vásárolt a szokottnál nagyobb mennyiségű húst a mézszárosüzletekben, holott a mézszárosok nagy forgalomra számítotak.

— **Töltőtollak és csaváros ceruzák a legkülönféle kivitelben és olcsón** Schmolka könyv- és papirkereskedésben, Apolló épület.

— **BEZDANI HIREK.** A község az idén is listát oszt ki a szegénysorsú lakosok között; aki erre a segélyre igényt tart, jelentkezzen a község-házban. — A brégi határban rendezett körvadászlat 192 nyul és több más állat került terítékre. — A Katolikus Legényegylet, mint már jelentettük, karácsony másnapján bemutatja Gárdonyi Gézának „A bor” című háromfelvonásos népszínművét a Plesz-vendéglőben. A Gazdasági Legényegylet Ruff kántor rendezésében a „Jézus születése” című vallásos darabot adja elő az Albert-vendéglőben, a Limburger-vendéglőben műkedvelő előadás, a többi vendéglőben pedig tánemulatság szerepel Bezdán karácsonyi műsorán. — Gyogyevics Vászó tanító január 4-től kezdődőleg hathetes szerb nyelvtanfolyamot rendez, amely teljesen ingyenes. Jelentkezni lehet az Oberreiter vendéglőben vagy a Szerb Olvasókörben. — A téli idő alatt az első dunai komp reggel 7 órakor Bezdánból Batina-ra, míg Batina-ról a legutolsó délután 5 órakor indul Bezdánba. — A községi előjáróság felhívja mindazokat az ifjakat, akik 1918-ban más községben születtek, de Bezdánban laknak, hogy a katonai referensnél jelentkezzenek. Ezzel együtt közli az előjáróság a lakossággal, hogy a tőkekamatadó-vallomásokot január 1 és 31 közt kell beadni.

Siera
Egyformán jó nével rövid, kész és hosszú futó-
lámfosszon a Siera Rádióval.
Hatala kedvező részlete is.
„Lux Radio” Marko Dosler, Novi Sad, Kr. Aleksandra 24

— **Beogradban ma kétszeres gyilkost akasztanak fel.** Risztics Borivoj ez év április 22. és 23. közötti éjjelen betört volt munkaadónője Sztojanovics Pacsenje lakására és az asszonyt, valamint 13 éves leányát meggyilkolta, azután pedig kirabolta a lakást. A beogradai törvényszék köztel általi halálra ítélte Riszticsot. Az ítéletet a semmitörvényes is jóváhagyta és így jogerőre emelkedett. A kegyelmi kérvényt az igazságügyminisztérium nem terjesztette a legfelsőbb hely elé, így az ítélet végrehajthatóvá vált. Hart hóhérré tegnap Beogradbaérkezett. Délelőtt tizenegy órakor kihirdették a halálra ítélt előtt, hogy az ítéletet szerdán reggel fél öt órakor végrehajtják. Risztics szemrebenés nélkül vette tudomásul halálát ítéletét és utána biztos kezekkel írta alá a jegyzőkönyvet, amely a kivégzésről rendelkezik. Azonnal a siralomházzá alakított cellába kísérték, ahol tegnap rokonai és ismerősei keresték fel, hogy elbucusszanak a kettős rablógylkostól.

— **Kipton szappanmentes hajszesz feloldja a fejbőr fölőleges zsirtartalmát, felszabadítja az eldugult mirigyjáratokat, megöli a kártevő baktériumokat a vérkeringést fokozza, ami által lehetővé válik a haj dus fejlődése.** Grossinger gyógyszerár, Noviszád.

— **Bácsi hírek.** A »Levante« kendergyárban súlyos szerencsétlenség történt. Svackics Andrija bácsi optáns felelőse, aki már régebbi idő óta dolgozott a gyárban, nem vigyázott kellőleg, az egyik törőgép elkapta a balkezét és könyök alatt lemetszette. A súlyosan sérült asszonyt dr. Stefan községi orvos részesítette első segélyben, majd beutalta a szombori kórházba. — Az Onuladina a Bader-vendéglőben Szilveszterkor táncestélyt rendez. Karácsonykor a Kulturbund rendez előadást.

— **Karácsonyi ajándéknak fénykép albumokat nagy választékban és legolcsóbban** Barta i Drug fotoszaküzletében, Kralya Petra I. u. 30. kaphat.

* **Butor és Nemes új hathetes táncanfolyama** január 3-an kezdődik a noviszádi Lövölde tánctermében. Karácsony első és második napján vendég-est, táncgyakorlat. Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván Butor és Nemes.

— **A szubotícai vonatban letartóztattak egy zsebmetszőt.** Hétfőn délelőtt a szubotíca—csantavíri vonatban tettenérték Divovics Dimitrije ismert szubotícai zsebmetszőt, amint egy pénztárcát akart kilopni egy női kabátból. A zsebmetszőt nyomban átadták a rendőrnök és bezárástolták a bíróság fogházába.

— **Női télikabátok a legmodernebb fazónokban mérsékelt áron kaphatók** Fischer J. és Fia konfekciós üzletében, Noviszádon.

— **A noviszádi zsidó Nőegylet műsoros estje.** Nagy érdeklődés nyilvánul meg a noviszádi zsidó Nőegylet táncal egybekötött műsoros estje iránt, amelyet folyó hó 25-én, szombaton este 9 órakor a zsidó kulturház termeiben rendeznek.

— **Halált okozott az előírtnál nagyobb adag orvosság.** Petrovgrádról jelentik: Koch Péter 48 éves nemacskaerjai gazdálkodó hosszabb idő óta betegkedett. A beteg gazdálkodó dr. Steiner Márk ottani orvosnál gyógykezelte magát, aki morfiumcsöppeket írt elő. Kochot kedden reggel holtan találták hozzátartozói az ágyában. Valószínű, hogy a gazdálkodó hétfőn este az előírtnál nagyobb mennyiségű morfiumot vett be és ez okozta a halálát. Lehetséges, hogy Koch szándékosan vett be nagyobb adag gyógyszert, valószínű azonban, hogy tévedés történt. Az államügyész elrendelte a gazdálkodó holttestének felboncolását.

— **Az egész világ minden híreről értesül** ORION rádió utján. GELB vezérképviselő, Noviszád, Kr. Petra II. u. 23.

— **Letartóztattak Szubotícán egy évek óta körözött szatírt.** A szubotícai rendőrség hétfőn éjszaka razziaát tartott és őrizetbe vett egy munkáskülsejű embert, aki Bakov Joszipnak mondotta magát, de semmiféle igazoló okirata nem volt. A bűnügyi osztályon megállapították, hogy Bakov Joszip Czakó József 27 éves közsörúséggeddel azonos, akit évek óta az egész országban köröznek, mert bestiális módon erőszakos merényletet követett el egy kisleány ellen. A merénylő sokáig tagadott, végül azonban beismerte, hogy Czakó Józsefnek hívják és elmondta, hogy hat év óta, amióta körözik, az ország különböző helyein, legfőképpen Beogradban tartózkodott.

— **Az ideai fagy első halottja.** Petrovgrádról jelentik: Az aradaci országot mentén az egyik szalmakazalban kedden reggel csavargókülsejű, lerongyolódott ember hulláját találták. Személyazonosságát nem sikerült megállapítani, mert a zsebében semmiféle igazoló iratok nem voltak. Valószínű, hogy a hideg elől bujt be a kazalba és ott szivszélhűdés érte.

— **Sztarakanizsai hírek.** A selyemhernyótenyésztés érdekében büntetés terhe alatt figyelmeztették a lakosságot, hogy az eperfák nyése, vagy kivágása tilos. — Sipos Béla közismert hentesmester 68 éves korában váratlanul elhunyt. Az elhunyt hentesmester egyike volt Kanizsa legrégebbi iparosainak.

— **Ostorral verve jó az asszony?** Hétfőn délután kinos botrány játszódott le Szubotícán az Alekszandrova utcán. Csernicsev Jakov 43 éves orosz menekült a szokotthon előtt kaladt a kocsin, közben összeveszett a feleségével és az ostorral teljes erővel ütni kezdte az asszonyt. Csernicsevne segélykiáltásaira nagy csődület támadt, majd odaérkezett a rendőr is, aki az ügyeletre szállította a botrányt okozó házaspárt. A súlyosan bántalmazott asszony a rendőrségen elpanaszolta, hogy férje az utóbbi hónapokban állandóan iszik és részegen brutálisan bánik vele. A rendőrség őrizetbe vette Csernicsevet és nyilvános botrány okozásért tíz napi elzárásra ítélte.

— **LEVÉLPAPIROK** izléses és praktikus ajándékok karácsonykor. SCHMOLKA könyv- és papirkereskedésben Apolló épület.

— **Megjelent a Magyar Írás második száma.** Arányi Jenő, a kitűnő szubotícai író és újságíró irodalmi és kritikai folyóiratának. „A Jugoszláviai Magyar Írásnak” 2. száma, az előzőnél még szebb kiállításban, értékes tartalommal jelent meg. A kitűnő lapban Arányi Jenő, Arató Endre, Kolozsi Tibor, Berkes Márk, Majtényi Mihály, S. Szigeti Vilmos szerepelnek írásaikkal, ezenkívül a kritikai rovata is figyelemreméltó. Díjtalan mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

— **Notorius tolvajt fogott a sztaranizsai rendőrség.** Kis András 31 éves kanizsai napszámos szombaton éjjel betört Fejes István rokkanthoz és az éléstárból ellopta a szegény ember csütörtökön levágot disznájának sonkáit, szalonnáit, oldalasait és tölteléseket és az ágya alatt levő rejték helyen dugta el. A rendőrségnek tegnap sikerült lelepleznie Kist, aki-nél az ellopott disznón kívül nagyon sok lopott holmit találtak. Kis beismerte a rendőrség előtt, hogy már régebbi idő óta rendszeresen lopkodta az állomásról a fát és egyéb őrizetlen értékeket. A rendőrségnek erős a gyanuja, hogy Kis vezetője volt a Kanizsán hónapok óta garázdálkodó tolvajbandának, ezért ez irányban folytatja a nyomozást.

— **Elverte házigazdáját egy topolai mehanikus.** Topoláról jelentik: Batiz Frigyes mehanikus hosszabb idő óta lakott Klebeeskó Mihály kovácsnál, akivel mindaddig a legnagyobb egyetértésben élt, amíg most tizenötödikén meg nem jelent Batiznál a végrehajtó és az éppon házbérré szánt összeget el nem vitte. Ettől kezdve pokol lett az élete Batiznak. A házigazda, nap-nap után, különféle bosszantásokat eszelt ki lakója részére. Amíg nem volt odahaza elvitte a rádióját, más esetben egyéb értékeket vitt el és adott el, legutóbb pedig Batiz gyermekeire ráverte az ajtót és ablakot. A mehanikus éppon akkor tért haza, amikor Klebeeskó az ajtót verte be. Ez annyira felháborította, hogy felkapott egy kalapácsot és úgy megverte a házigazdát, hogy jó néhány hét fog eltelni, míg a kovács ismét munkaképes lesz. Klebeeskót dr. Sijacsics Sándor részesítette elsősegélyben, a magáról megelégedett lakó ellen pedig a rendőrség megindította az eljárást.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomor-ra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od Minisztarstva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

— **BÉCSI SERTÉS VASAR, december 21.** Felhajtás 4230 zsr.- és 6320 hus-sértés. Irányzat élénk. Elsőrendű zsr-sértés 1.56—1.60, öreg 1.47—1.52, parasztsértés 1.53—1.60, kivételesen 1.63. Hussértés 1.48—1.65, kivételesen 1.68 schilling.

Es
M
Köz
Szen
gyar
sárna
mány
tével
köszön
jadino
valami
Dr. K
Ezután
a meg
ben se
tásra
összeg
gató v
progra
hogy a
janu
dett
Egyes
löt jel
ták a
lyek r
nak sz
Szer
Forray
mos
Dr. B
János
tán, B
tal, P
Jenő,
Nánd
renc,
Barsi
Deuts
Frigy
lász J
Mihál
Vámó
Gaz
tyás,
Jámb
Nánd
jos, F
hály,
Kö
Ignác
di Mi
János
Jámb
renc
Péter
Viktó
tyás,
Elek,
sef,
dor,
Tolm
Ifj
ván
rolj
Börc
Maty
Jenő
Jó
Bács
Kato
ingy
a gy
delu
szer
ray
meg
lőde
szül
rend
sem
egy
jele
kaca
meg
hasz
eml

Egyesületi élet

***

Megkezdte működését a Szentai Magyar Közművelődési Egyesület

Szentáról jelentik: A Szentai Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap délután tartotta első választmányi ülését Mohácsy Pál elnöklétével. Az első választmányi ülésről köszönő táviratot küldtek Dr. Sztojadinovics Milán, miniszterelnöknek, valamint Sztankovics Szvetozár és Dr. Korosec Antun minisztereknek. Ezután Mohácsy Pál elnök üdvözölte a megjelent tagokat s lelkes beszédben serkentette munkára, összetartásra és egymás megbecsülésére az összegyűlteket. Vámos János igazgató vázolta az Egyesület munkaprogramját, majd elhatározták, hogy az Egyesület

január 16-án délután 2 órai kezdettel tartja bemutatkozó előadását.

Egyesületi helyiségül a Für vendéglőt jelölték ki. Végül megválasztották a különböző bizottságokat, amelyek majd saját kebelükben alakítanak szakosztályokat.

Szervező bizottság: Szabó Mátyás, Forray Ferenc, Lakatos István, Vámos János, Nagy István Gergely, Dr. Bilitzky Ferenc, Molnár Csikós János, Horti János, Dr. Kuthy Zoltán, Balog Mihály, Dr. Ferenczi Antal, Pető Sándor, Fábry Jenő, Kocsis Jenő, Megadja Mátyás, Dr. Habrain Nándor, Dr. Keceli Mészáros Ferenc, Lengyel István, Balla Pál, Barsi Péter, Palkó Miklós, Dr. Deutsch János, Csonka Károly, Papp Frigyes, Dr. Deutsch Mihály, Dr. Halász János, Majoros Péter, Gyurák Mihály, Kocsis Pál, Puskás Sándor, Vámos Antal, Megyeri Vince.

Gazdasági bizottság: Szabó Mátyás, Polyák Lőrinc, Kocsis Péter, Jámor Elemér, Riesz Lajos, Vass Nándor, Megadja Mátyás, Szabó Lajos, Kocsis Pál Márton, Hevér Mihály, Tóth Mihály, Rudics Lőrinc.

Közművelődési bizottság: Bubala Ignác, Dr. Vigh Ágoston, Dr. Szegedi Mihály, Stöckl József, Dr. Habram János, Gere Károly, Rónay Ernő, Jámor Elemér, Gere Vince, Dr. Ferenczi Antal, Ormos Andor, Piszár Péter, Dr. Bilitzky Ferenc, Galló Viktor, Dr. Holló Dénes, Szabó Mátyás, Dr. Deutsch Mihály, Rudics Elek, Dr. Balázs Jenő, Riesz József, Szabó Lajos, Dr. Habram Nándor, Heiszler Aurél, Gyetvay Géza, Tolmácsi István.

Ifjúsági bizottság: Tripolszky István, Dr. Hubert Andor, Hevér Károly, Edelényi Miklós, Piszár Péter, Börcsök Nándor, Szabady László, Matvkó Jenő, Tomasić Antal, Kocsis Jenő.

Jól sikerült gyermekmese délután Bácska Topolán. A bácska-topolai Katolikus Kör mindenkor népszerű ingyenes kulturdélutánja után most a gyermekek részére rendezett mesedélutánt a szuboticei gyermekszínház szereplőinek közreműködésével. Garay Béla vezetése mellett. Az előadás megkezdése előtt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg a gyermekek és szülők részéről egyaránt, hogy a rendezőség a később jövőköt már el sem tudta helyezni. A műsor minden egyes számát lelkes taps, a humoros jeleneteket pedig harsogó gyermekkacagás kísérte. A gyermekek boldog meglepődéssel, egy kellemesen és hasznosan eltöltött vidám délután emlékével távoztak. A Kör vezető-

sége csupán a készkiadások fedezésére szedett igen csekély belépődíjat az első sorokban ülő hallgatóktól, míg a többi helyek teljesen díjtalanok voltak. A rendezőség több mint 200 ingyen jegyet osztott ki. — A nagy érdeklődés és siker arra az elhatározásra bírta a Katolikus Kör vezetőségét, hogy ilyen gyermekmese délutánokat a jövőben is minél többször fog rendezni.

A padeji Polgári és Gazdakör népművelő előadásai. A Reggeli Ujság előadásorozatának szépen előkészített és kitűnően sikerült első estje 19-én a Gazdakör zsufolásig megtelt előadó termében folyt le, Haib János ny. tanító, köri titkár gondos, széles látókörű megrendezésében. A hallgatóközönség sorában jelen volt a Kör vezetősége Peko Mihály elnökkel együtt és a falu szellemi vezetői közül is számosan. Hálás és szép közönség gyűlt egybe, melynek figyelmé, megértő vonzódása, a legszébb ígéret a népművelő előadások további sikere számára. Az előadást Haib János gyönyörű, mélyen átgondolt bevezetője nyitotta meg, melyben a műveltség embert alakító, életet felemelő hatását tette meg az előadások vezető eszményévé. Lelkes ünneplés követte szavait. Utána Kristály István olvasta fel Vető György: Arany János c. művét. A nagy költő méltatása, gondolatvilágának emelkedettsége, érzelmi erejének mindig emberi közelsége mély és maradandó hatást váltott ki a hallgatók szívéből. Kedves és finoman átértézt, lélekéből fakadt szavakkal mondta el ezután Árpádfi Mariska Arany Ráchel siralma című balladáját. Majd Haib János olvasta fel a Tetemrehívást és Toldi első énekét. A következő előadások heti egy előadással folytatódnak és minden előfeltétele megvan annak, hogy a Reggeli Ujság teljes előadásorozata a padeji Gazdakör komoly népművelő munkáját méltóan támogassa.

Kultur délután a sztáribecsei Kisgazdakörben. A sztáribecsei Kisgazdakörben az egyesület otthonában kitűnően sikerült kulturdélutánt rendezett vasárnap, amelyen nagyszámúban jelentek meg az egyesület tagjai. A műsor első száma gyanánt Terék Rózsika költeményeket szavalt nagy sikerrel. Bácskay Valéria: Lagerlöf Selma egy karácsonyi gyermek elbeszélést olvasta nagy tetszést aratva. A két műsorszám után a Börcsök-rádió cég bemutatót rendezett.

A noviszádi „Hasira” énekkar 18-án, szombaton este nagyszabású, egész estét betöltő programmal hangversenyt tartott a szombori színházban. Szombor közönsége és a hangversenyt rendező zsidó kultúregyesületek nemcsak látogatók várakozásukban: a „Hasira” ezúttal is válogatott programmal és a kitűnő Belogorszky karnagy vezetésével nagyszerű teljesítményt nyújtott. A hangverseny után bankett és világos reggeli tartó tánc volt.

Kunert

CHIFFON 956

KAPHATO:

Klein Eugen

üzle'teiben, Novi Sad-Petrovgrad

Ajándék, amely minden női szívet felderít:

eredeti
KUNERT-féle
harisnya tiszta-selyemből
a legújabb divatszínekben,
Felülmulhaatlanul finom szövésű és mégis tartós

SZÍNHÁZ-FILM

Szubotica egész magyar társadalma melegen ünnepelte a jubiláns Garai Bélát

Rendkívül, bensőséges jubiláris ünnepség színhelye volt szombaton este a szuboticei Magyar Olvasókör. Szubotica magyar társadalmának színe-java összegyűlt, hogy Garai Bélát, a jugoszláviai magyar színjátszás egyik megteremtőjét és legképzettebb, leghetségesebb tagját színeszi működésének huszonötödik évfordulója alkalmából ünnepelje. Az ünnepségen megjelentek a vidéki közművelődési egyesületek és műkedvelőtársulatok kiküldöttei, hogy melegen szavakban róják le hálájukat Garai Béla, a kitűnő színész és rendező iránt, aki nemcsak Szuboticán, hanem a vidéken is

nagy érdemeket szerzett a műkedvelő színjátszás színvonalának emelése terén.

A társasvacsorán, amelyen mintegy kétszázan vettek részt, elsőnek dr. Strelitzky Dénes, a kör ügyvezető elnöke köszöntötte az ünnepeltet, majd a kollégák nevében szabó

Marci nyújtott át neki márványlapra erősített ezüst koszorút meleg szavak kíséretében. A kör szintársulatának műszaki személyzete emléktáblát ajándékozott az ünnepeltnek. Nagy tetszést keltett a szintársulat kedvelt gyermektagjának, a hároméves kis Deutsch Juditkának a felkösöntője. A szintársulat hölgytagjai nevében B. Török Mancsi majd dr. Havas Emilné köszöntötte fel az ünnepeltet, Havas Károly a sajtó nevében sorolta fel Garai Béla érdemeit, Nyárai Rezső a kitűnő petrovgrádi színész a magyar közművelődési egyesület üdvözlését tolmácsolta és mint régi színésztársa köszöntötte Garait. Végül dr. Nagy Ödön ismertette az ünnepelt színész pályafutását és a színházlátogató közönség nevében mondott köszönetet Garainak.

Az üdvözlésekre Garai Béla meghatott szavakban válaszolt és ígéretet tett, hogy a jövőben is minden tudását a kisebbségi magyar színjátszás szolgálatába állítja.

***

A Keleti éjszakák délutáni előadásban

Magyar Zoltán és dr. Dán Tibor kitűnő operettje a Keleti éjszakák, mint ismeretes általános nagy sikert aratott a noviszádi bemutatón is. A Polgári Magyar Daloskör kitű-

nő műkedvelői kabinet alakítást nyújtottak a Szlobodában rendezett első előadáson, s már a premieren bizonyossá vált, hogy a darab Noviszádon még több előadásra is telt házat vonz.

A rendezőség igen helyes elgondolással délutáni előadás keretében hozza színre másodszer a kitűnő operettet. A második előadást

karácsony másnapján, vasárnap délután 3 órai kezdettel rendezik a Szloboda nagytermében

Az előadáson mérsékelt belépődíjat szednek, ami méginkább kétségtelenné teszi, hogy a Keleti éjszakák második előadása is táblás ház előtt zajlik le. Jegyeket elővételben az Ábrahám könyvkereskedés és a Lipkovicz trafik árusít 30, 25, 20, 15 és 10 dináros árban.

HERSAN TEA

JÓL HAT a gyomorra, májra és vesére.
SEGIT az éré meszevedésnél és az aranyérvnél.
KÖNNYITI a reumatikus és csontbetegség fájdalmait.
ENYHITI fájdalmait a havi tisztulásnál (menstruációnál).
ELTAVOLITJA a felesleges kóvérséget és karcinoma teszt.
Kapható minden gyógyszerárban
Reg. S. br. 19830/930

Reh-Caliga: „Sehol nem találtam annyi őstehetséget, mint Magyarországon”

Budapestről írják: Siegfried Reh-Caliga, az európai híru énekτανάρ, aki nyár óta — mint mondja — „felfedező körúton” van Budapesten, tipikus művészegetiség, Boltozatos homlokáról félreismerhetetlenül leolvasható a német zenész, a Furtwänglerék és Weingartnerék magasabb régiókból alátékintó homloka ez. Nyár óta azért tartózkodik Budapesten, hogy seregszemlét tartson a magyar tehetségek felett.

— Sehol annyi rejtett őserőt, őstehetséget nem találtam — mondja —, mint Magyarországon.

Családi vonatkozások miatt is erősen vonzott Magyarországra, mert édesanyjának, aki a maga idejében a legnagyobb német operaénekesnők egyike volt, sokszor szerepelt Budapesten is, a magyar Operaházban. Mert meg kell vallanom — mondja —, hogy szenvedélyem az énektehetségek kutatása. Meggyőződésem ugyanis, hogy mindenkit meg lehet tanítani a művészi énekre, ha a természet csak valamelyes alapot is adott neki hozzá. A magyar föld pedig tele van ilyen őstehetségekkel, azt hiszem, az őstehetség tipikus magyar tulajdonság.

Reh-Caliganak külön módszere van, amely szinte családi örökség. Szülei a leghíresebb Wagner-énekesek voltak. Ő maga az anhalti hercegi udvarban nevelkedett, amely a századeleji Németország egyik zenei centruma volt. Reh-Caliga mester módszere mellett elűnnek az operaéneklés bántó mellékünetei, a hangokat kirajzoló kinos számozódulatok és a légzést elősegítő lendületes gesztusok. Az ő módszere mellett az operaénekes természetesen, minden pöz nélkül énekelhet és alakíthat.

Reh-Caliga mint komponista is nevezetes. Számos zeneműve van, de ezeket most nem akarja Budapesten bemutatni. Egyetlen célja: a tanítás, a magyar tehetségek felkutatása.

Teddy Sinclair meghalt

London egyik előkelő szanatóriumában rövid szenvedés után hirtelen meghalt Teddy Sinclair, a világ egyik legnagyobb jazzkarmestere. Voltaképpen ő a jazz atyja, mert ő volt az, aki a jazzt Amerikából Angliába hozta.

Sinclair néhány évvel ezelőtt Budapesten is járt és vallással extázisba ejtette a közönséget.

Egész nemzedéket nevelt fel a jazznek.

Az ő zenekarában kezdte pályafutását, mint egyszerű zenész. Jack Hylton és az ő egyik revüjében játszott a első főszerpét Josephine Baker. Sok fület is csinált.

Teddy Sinclair a világháboruban tüdőerülést szenvedett és az utóbbi időben ennek következményei erősen hátráltatták zenei munkájában. Nem sokkal ezelőtt egészen visszavonult a zenei élettől és vállalatának szentelte magát.

Egy nagy cigarettá és parfümgyárra volt.

Az utóbbi napokban állapota egyre rosszabbodott, most operációt hajtottak végre rajta, de orvosai már nem tudták a végzetet megakadályozni. Teddy Sinclair mindössze harmincegy éves volt.

A Romantikus asszony bemutatója Szubotícán. A szubotici Magyar Olvasókör december 25-én és 26-án este mutatja be a Romantikus asszony című oporetet, amelynek Budapesten nagy sikere volt. Az előadásokra jegyek a Krécsi-féle könyvkereskedésben kaphatók. A bemutató előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

SPORT

Szombaton: Vojvodina-Makkabi vasárnap: NAK-Rádnicski

— A karácsonyi ünnepek futballműsora —

A vasárnapi Rádnicski — Makkabi mérkőzés volt a noviszádi karácsonyi serlegettorna nyitánya; a második és harmadik forduló az ünnepek alatt került lejátszásra, mégpedig szombaton Vojvodina—Makkabi, vasárnap NAK—Rádnicski párosításban. A két mérkőzés közül fontosabbnak látszik a vasárnapi, mert a Vojvodina szombaton a multheti vesztes Makkabit kapja ellenfelül, viszont a NAK a győztes Rádnicskival kerül össze.

A másodosztályú csapatok is folytatják serlegettornáikat. Szombaton az NFK játsszik a Szláviával, vasárnap pedig a Karagyorgye a Rapiddal; mindkét másodosztályú mérkőzés a elsőosztályúak előmérkőzése lesz.

A főbb alszövetség és a ligacapatok terveiről egyelőre semmi hír.

Beográdi lapok értesülése szerint a Jugoszlávia meghívást kapott Szegedre, ahol karácsony mindkét napján a Szeged FC volna az ellenfele.

A tárgyalások kedvező mederben folynak s így valószínű, hogy létrejön ez a kettős találkozás, amelyen a jugoszláv liga egyik legjobb csapata mérí

majd össze erejét a legjobb magyar vidéki profitegyüttessel.

Elég érdekesen alakult Budapest karácsonyi műsora is, noha a két legnagyobb csapat, a Ferencváros és Hungária a messzi külföldet járja. Az Újpest viszont otthon maradt s meghívta Románia bajnokesapatát, a bukaresti Vénuszt, amellyel szombaton mérkőzik. A bukarestiek vasárnap is a magyar fővárosban játszanak, amikor is a Portugália ellen számításba vett válogatott-jelöltek csapata lesz az ellenfele.

A Hungária két németországi mérkőzése után a hét végén már Portugáliában vendégszerepel; első nap a Belenenses, második nap a Benfica lesz az ellenfele, mindkettőt Lisszabonban. A Ferencváros is megkezdí máltai mérkőzéseinek sorozatát, mégpedig szombaton a City, vasárnap a Floriana nevű csapatok ellen, La Valetta fővárosban.

A két nagycsapaton kívül még a Kispeszt (Gibraltárban), a délmagyar amatőr válogatott (Algírban) és a Budafok járja a külföldet. Az utóbbi portvamióra még nem alakult ki véglegesen.

Sárosi véleménye a vasárnapi mérkőzésről

A zágrebi lapok keddi számaikban is előoldalal visszamenlekezőseket közölnek a vasárnapi HASK—Ferencváros mérkőzésről, amelyből „a jugoszláv játékosok megtanulhatták, hogy még messze vannak a Ferencvárostól”.

A „Jutarnji List” Sárosi dr. nyilatkozatát közli. A világhírű közepesatár elismerően nyilatkozik Miinaries játékvezetőről s a közönség sportszerü magatartásáról. „Ilyen környezetben — mondja — valószággat élvezet volt játszani.” Az eredmény szerinte nagyobb is lehetett volna, ha a Ferencváros 5:0 után át nem tér az iskolajátékra, a jugoszláv futballról pedig megállapítja, hogy egyre fejlődik s csak a játékosok technikai felkészültsége fogyatékos még.

Itt említjük meg, hogy a Ferencváros a zágrebi mérkőzésért 28.000 dinárt és költségmegtérítést kapott, úgyhogy a HASK-nak körülbelül 35.000 dinárjába került a vendéglátás. De még így is jól járt a HASK, mert a 80.000 dináros bevételből neki is maradt még jó néhány ezer dinárja.

Nincs kizárva, hogy a Ferencváros a jövő hónap elején megint Zágrebban játsszik, mégpedig a Gragyanszki ellen, amely nagyon szeretné, ha a zöldfehérek Máltából hazafelé megint kiszállnának egy mérkőzésre.

Rövid sport hírek

Németországban többek közt a nyersbőrhiány is egyre nagyobb s ezért most azt tervezik, hogy az eddigi külső bőr helyett vastag gummi-vászonból készíttik a futballt. Kérdés, hogy a FIFA mit szól majd hozzá.

A francia teniszranglista élén Bousus áll Destremeau előtt, míg a legjobb női játékos Mathieu.

A NAK eheli edzését az eredeti tervtől eltérőleg nem ma, hanem holnap (csütörtökön) délután tartja meg, amikor is a vezetőség kéri az összes játékosok megjelenését a pályán.

Prágában vendégszerepel a jövő év folyamán a londoni Arsenal és a glasgowi Rangers. Az angol illetve skót csapat ellenfele a Spárta és a Szlávia lesz.

471.000 igazolt játékos van a német labdarugó szövetségnek, a tényleges futballisták száma azonban még ennél is sokkal nagyobb. Így érthető, hogy a németek egyszerre három jó válogatottat is ki tudnak állítani.

A csehszlovák válogatott ezévi mérlege eléggé siralmas. A lejátszott 10 mérkőzésből mindössze háromszor győztek (Sváje, Ausztria és Jugoszlávia ellen), kétszer döntetlenül játszottak (Románia és Bulgária ellen), míg ötször kikaptak a csehszlovákok, mégpedig a magyaroktól, olaszoktól, angoloktól és kétszer a skótoktól.

Ha mérlegképes könyvelővé akarja magát kéképeztetni, ha praktikus könyvvezetést óhajtt bevezetetni, ha könyvszakértőre lesz szüksége, írjon:

Borbély Lajos könyvszakértőnek
 Nov'sad, Postafiók 75, lakás Níkola Tesla u. 26.

Férfi - Ingekben
 a legnagyobb választékot tartja, mindennap hoz valami újat, minden igényt kielégít
KLOPKA
 Nagybán: Bu'vár 14, Kicsinyben: Kra ja Petra II u. és Posta ucca sarkán

A BSK Szubotícán játsszik vasárnap a ZsAK ellen, mégpedig a következő legjobb összeállításban: Puchar — Sztoilkovics, Dubac — Lechner, Sztefvovics, Knezsevics — Tirnatics, Surdonya, Marjanovics, Bozsovics és Podgradszki.

A hivatalos jugoszláv tenisz-ranglista

A Jugoszláv Tenisz-Szövetség most hozta nyilvánosságra játékosainak hivatalos sorrendjét, amely a következő:

Férfiak: 1. Puncsec, 2. Pallada, 3. Kukuljevics, 4. Mities (valamennyi Zágreb), 5. Radovánovics (Beograd), 6. Friedrich (HASK), 7. Konyovics (Beograd), 8. Kukuljevics Tomica, 9. Riztics (Beograd), 10. Kovács (HASK).

Nők: 1. Kovács Heila, 2. néhai Gosztisa Viaszta, 3. Flórián Alice, 4. Jovánovics (Beograd), 5. Pupics Ada.

Az egzotikus népek sportteljesítményei. A legutóbbi olimpiászon mind sürűbben tapasztalták, hogy az egzotikus népek sportteljesítményei bizony nagy figyelmet érdemelnek. Az egyes egzotikus népek szüdületes sport eredményeiről rendkívül érdekes cikkekben számol be az Ifjúság most megjelent karácsonyi száma. Kiderül a cikkből, hogy például a futásban főleg az indiánok tűnnek ki és nem ritka az olyan indiánus, aki naponkint 250 kilométert is befut. A folyóirat még sok más érdekes cikket, elbeszélést, verset, rengeteg képet, rejtvényt stb. közöl. Előfizetési ára egészévre tíz dinár. Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal: Petrovgrad, dr. Tirs utca 3.

A tekéző sport hírei

A noviszádi Sofőrök alább felsorolt játékosai ma este 8 órára jelenjenek meg a Bauer-pályán: Facsar, Mayer, Bletterer, Szántai, Len, Kovács II, Sztankovics, Mórirtz, Bogyó, Michélsz, Kovács I. és Peikert. — A vezetőség.

Katolikus KK—Fortuna 159:155. Bajnoki. Biró Tancos. A két helyi csapat mérkőzése nagy érdeklődés mellett folyt le, s váratlanul a favorit Fortuna minimális arányu vereségével végződött. Részeredményei: 14, 39, 32, 21, 24 és 22. A győztes csapat: 17, 16, 22, 34, 44 és 26. A győztes csapatban Hangya II, Hangya I. és Kovács, a Fortunában Kalocsay, Kovács és Kádás érték el a legjobb eredményt. Tancos játékevető bíráskodásával mindkét csapat teljesen megvolt elégedve.

A Bácskograditei AK nyerte az adai serlegettornát. Az Adán vasárnap rendezett serlegettornán a BAK kugliscapata is résztvevtt s a versenyen megjelent 22 csapat között kitűnő játékkal 162 fás rekordszámba menő eredménnyel megnyerte a Jakovlyevics főjegyző által első díjnak adományozott díszeskitelü serleget. A győztes csapat tagjai a következő játékosok voltak: Surján Ignác, Hák János, Belányi József, Feiszthammel Ferenc, Felszihammel Lajos és Megyeri Lajos. A BAK vezetősége elhatározta, hogy a győztes csapat játékosait és az elért eredményeket emléklapon a klub helyisége számára megörökíti.

KÖZGAZDASÁG

Az új kereskedelmi törvény

Fordította: Dr. Kerényi Dezső ügyvéd (Novisád)

Az alapítás költségei
422. §.

A társaságtól alapítási költségek megtérítését csak az alapszabályokban alapítási költségre meghatározott legnagyobb összeg kereteiben lehet követelni, és azt csakis a vébevitt kiadások összegéig.

Más teljesítmények
423. §.

(1) Az alapbetéteken kívüli teljesítményekért a tagok csak akkor felelősek, ha azokat az alapszabályok előírják.

(2) Alapbetétek mellett pénzteljesítmények csak az elsődleges részesedésekre való felülfizetések alakjában és utólagos felülfizetések alakjában lehetségesek.

(3) A mellékes, időszerű, nem pénzbeli adásokra a 244. §. rendelkezései érvényesek. Azok a rendelkezések megfelelően érvényesek más teljesítményekre is, kivéve az utólagos felülfizetéseket.

Alapbetéti befizetések. Alaptőke megjelölése
428. §.

(1) A társaságnak a cégjegyzékbe jegyzése előtt, ha az alaptőke a 200.000 illetve 500.000 dinárt meg nem haladja, minden készpénzben fizetendő alapbetétnek legalább felét, a 200.000 illetve 500.000 dinárt meghaladó alaptőke részének pedig egy negyedét be kell fizetni.

(2) Ezeket a befizetéseket, vagy a teljes tárgyi betéteket úgy kell teljesíteni, hogy a társaságnak a cégjegyzékbe jegyzése pillanatától a pénzzel illetve más tárgyi betétekkel való állandó szabad rendelkezés biztosítva legyen.

(3) Az alaptőke megjelölésére a 250. §. rendelkezései érvényesek.

A cégjegyzéki bejegyzésre szóló bejelentés
425. §.

(1) A társaságot a cégjegyzékbe az üzletvezetésre hivatott összes személyek által aláírt bejelentés alapján jegyzik be.

(2) A bejelentéshez eredetiben vagy hitelesített másolatban csatolni kell:

1) az alapszabályokat három példányban, ha pedig a társaság alapításához engedélyre van szükség, négy példányban;

2) a tagok névsorát, amely tartalmazza vezeték és keresztnévüket (cégüket és elnevezésüket), foglalkozásukat és lakhelyüket (székhelyüket), az alapbetétjük elvállalt összegét és az arra fizetett összeget;

3) oly kijelentést, hogy a készpénzben fizetendő alapbetéteket a tagok névsorában megemlített összegekben befizették és a 424. §. 2. bek. rendelkezését teljesítették;

4) az összes üzletvezetők és a felügyeleti szervezet tagjainak névsorát és abban feltüntetni vezeték és keresztnévüket, foglalkozásukat és lakhelyüket, ha pedig külföldiek, állampolgárságukat is; a névsorhoz csatolni kell az üzletvezetők és a felügyeleti szervezet tagjainak kijelentését, mellyel hivatalukat elfogadják, ha pedig őket nem az alapszabályok rendelték ki, kinevezésük hitelesített tanúsítványát;

5) az engedélyt, ha az a társaság alapításához szükséges.

(3) A névsorokat a bíróság előtt aláírják az összes üzletvezetők, a 2. bekezdés 3. p. szerinti kijelentést pedig az összes üzletvezetők és összes tagok, amennyiben aláírásaik hitelesítve még nem lennének. Az üzletvezetők a céget a bíróság előtt aláírják, vagy a hitelesített cégátlárást benyújtják.

Bejegyzés. Jogi keletkezés. Hirdetés. A hirdetés módja
426. §.

(1) A bejelentés megvizsgálására, a cégbejegyzésre, a társaság jogi keletkezésére és a bejegyzés előtti ügyködésből eredő felelősségre, valamint a bejegyzés meghirdetésére nézve a 210. §-tól a 213. §. 1. bekezdésig szóló rendelkezések megfelelően érvényesek.

(2) Ha a társaságot az alapszabályokról szóló közjegyzői irat kiállításától számított két hónapon belül a cégjegyzékbe be nem jelentik, az alapszabályok elvesztik kötelező erejüket. A 214. §. 2. bekezdésének rendelkezései itt is alkalmazandók.

(3) A meghirdetés tekintetében a 220. §. rendelkezései megfelelően érvényesek azzal, hogy amennyiben az alapszabályok mást nem rendelnek, a meghirdetést a tagok részére ajánlott levelekben intézik el.

A társaság megszűnése az alapítási rendelkezések megsértése miatt
427. §.

A társaságnak az alapítási rendelkezések megsértése miatti megszűnésére a 215. § — 218. §. rendelkezései megfelelően érvényesek.

A fióktelepek cégbejegyzése
428. §.

A fióktelep cégbejegyzésére a 219. §. rendelkezései megfelelően alkalmazandók azzal, hogy a 219. §. 1. p. esetében a bejelentéshez csatolni kell a 425. §. 2. bek. 1, 4 és 5. p. említett mellékletek egy-egy példányát, azonban a szervezet tagjának hivatalbalépéséről okiratot sem pedig a kinevezési tanúsítványt nem kell csatolni; a 425. §. 3. bek. rendelkezése itt is érvényes.

(Folytatjuk).

A száj- és körömfájás veszélye egyre terjed Európában

Magyarország a leggondosabban védekezik a járvány behurcolása ellen

Budapest, december hó

Az utóbbi hónapokban egész Európában aggodalomba ejtette a gazdákat a száj és körömfájás járványának terjedése, amely mind nagyobb méreteket ölt. Ez a veszedelem nemcsak gazdaszempontból nagy, hanem az egész közgazdaság szempontjából is, hiszen hatását nemcsak az egyes országok belső gazdasági élete, hanem külkereskedelme is megérzi.

A mostani járványt a jelek szerint Északafrikából hurcolták be Franciaországba s onnan terjedt el a nyár és az ősz folyamán Nyugat és Észak Európára, a legutóbbi hetekben pedig már a jugoszláv-magyar határon is jelentkezett.

A magyar hatóságok a veszedelmes hírre természetesen nyomban megtették a szükséges óvintézkedéseket s egyúttal az egész sajtóban felhívták a lakosság figyelmét a védekezés szükségességére is.

A Statisztikai Tudósító most érdekes kimutatást közöl arról, hogyan terjedt el ez a veszedelmes kór Franciaországban. A francia köztársaságban az év elején még csak 445 község és 1460 udvar volt fertőzött, novemberben pedig már 9210 község több mint nyolcvanezer udvarában volt fertőzött állat. A megfertőzött marhák száma ekkor már 225.000, a juhoké 90.500, a sertéseké 48.000 volt.

Németországban csak sokkal később terjedt el a baj, de annál hevesebb erővel. A járvány július elején jelentkezett, november közepén pedig már 681 község állott tilalom alatt. Legveszélyesebbnek Hollandiában mutatkozik a járvány; itt 1144 gazdaságban terjedt el. Nagybritanniában eleinte nagyobb ellenállást tanúsított az állomány, de november második felében már hétézernél több állatot kellett levágni a fertőzés továbbterjedésének a megállítására.

Természetesen önként vetődik fel a kérdés, hogy lehet leghatásosabban védekezni a járvány behurcolása ellen? Első lépés a legszigorúbb határozat, amely azon-

ban önmagában véve nem kielégítő, hiszen az erős fertőzőképesség és hosszú lappangási idő mellett alig lehet teljesen kizárni a behurcolás minden lehetőségét. Másodsorban jönne számításba a megelőző, profilaktikus oltás, ez azonban, mivel a betegség elleneszerét még nem ismerik, még csak 8-10 napos védelmet nyújt. A Németországban folytatott kísérletek ép a legutóbbi hónapok folyamán arról győzték meg a szakköröket, hogy az eddig ismert oltóanyagok, amelyeket a fertőzésen átment állatok véréből állítottak elő,

az afrikai eredetű baktériumokkal szemben tehetetlenek.

Sok országban gyakran az állatok leölésével védekeznek, de ez rendkívül drága módszer és feltétlenül megbízhatónak sem nevezhető. Svájcban 1919-20-ban 28 ezer szarvasmarha és 15.000 juh leölése árán győződtek meg arról, hogy ez a módszer sem kecséget többé tökéletes eredményekkel. Nagybritanniában az idei évben 14.000 állatot öltek le, anélkül, hogy a járványt ki tudták volna küszöbölni; de ezt az eredményt mutatták az évekkal ezelőtt lefolytatott hasonló eljárások. Megjegyzendő, hogy ez az eljárás nem jelent tökéletes anyagpusztítást, mert a leölt állatok húsafogyasztásra teljes mértékben alkalmas.

Marad tehát a harmadik módszer: a fertőzött helyek lehetőleg tökéletes elszigetelése. Ez mindenestre a legcélravezetőbb, abban az esetben, ha a gazdaközönség már az első feltűnő jelekről értesíti az állategészségügyi hatóságokat. Ha azonban ezt elmulasztja, nemcsak magának, hanem az egész községnek vagy járásnak nagy kárt okoz.

Mindenestre nagy óvatosságra és fegyelmzettsegre van szükség, hogy ezt az annyira súlyos és annyira közelről fenyegető bajt el lehessen háritani. Magyarországon mindent meg is tettek a járvány megelőzésére s remélhetőleg sikerül is a baj továbbterjedését megakadályozni.

Csuka Zoltán

Osztrák mozgalom: az év első negyedében tartásuk a közgyűléseket

Az 1937. évi mérlegek nyilvánosságra hozásával és az 1938. évi közgyűlések megtartásával kapcsolatban, mint Bécsből jelentik, érdekes mozgalom indult meg. Arról van szó, hogy az új évben a részvénytársaságok közgyűléseit kivétel nélkül mind

már az év első negyedében tartásuk meg.

Ez a mozgalom elsősorban az iparvállalatokat akarja meggyőzni, mert hiszen az ipari részvénytársaságok azok, amelyek rendszerint későbbben tartják közgyűléseiket.

Igen érdekes az a magyarázat, amelyet ezzel az akcióval kapcsolatban felhozunk. Azt mondják ugyanis, hogy az iparvállalatok azért tartották eddig mindig későbbben a közgyűléseiket,

mert meg kívánták várni az újévi üzleti alakulásának eredményét és annak tudatában kívánták határozni az osztalék fizetéséről. A közgyűléseknek későbbi megtartása emiatt azonban — mondják — egyáltalában nem indokolt. Megpedig azért nem, mert ma a viszonyok olyan gyorsan változnak, a közgazdasági élet olyan bizonytalan, hogy

az egyik évre kiadott osztalék a következő évi nyereségre semmiképpen sincs befolyással.

Ma állandó osztalékpolitikát folytatni nem lehet s ha a gazdasági helyzet változik, a komoly vállalatok már óvatossággal üzemeltetik a mellett azonnali esőkenti az osztalékfizetést. Helyesebbnek mondják tehát, ha ezt, amit egy év

adatt elért nyereség alapján osztalékfizetésre fordíthatnak, ki is fizetik s minosenek tekintettel az új üzletév várható alakulására. Ez az érdekes mozgalom az osztrák kiserőművesek köréből indult ki, az indító okot pedig a mozgalom megoldásához az a körülmény szolgáltatta, hogy a közgyűléseknek előbbrehozásától az osztalékok emelését várják.

Méhészkedjünk

XIII.

Mik a teendők áprilisban?

Ez a hónap a legalkalmasabb a méhek bevásárlására. Erről már előzőleg írtunk. Amint a méhek a nekik meghagyott kereteket mind megszállják, úgy a fészket egy kiépített sejtű kerettel bővítjük, és pedig; erős családoknál két olyan keret közé, amelyben már álcák vannak, kevésbé erős családoknál, a keretet az utolsó petével és virággporral ellátott keret közé tesszük. Ha még korai hordás nincs, úgy okvetlen etessünk. Egy jól ellátott családnál az anyaméh naponta 1000 petét petézhethet és ha a hordás javul, akkor 1500 petét is lerak naponta.

Már élete első napjaiban is dolgozni kell a kis méhecskének. Az ő feladata a keretben, amelyben született, a sejteket fényesre kitisztítani. Csak 3 napig etetik idősebb testvérei, aztán már saját magát és a többi álcákat kell el látnia élelemmel. Azonkívül segíti azokat a sejteket, amelyekben idősebb álcák vannak, vékony hártárával bevonní. Ilyenkor már kis kirándulásokat is tesz a rőpnyilás körül, mert már lassan meg kell tanulnia a tájékozódást. Eközben szorgalmasan dolgozik a kaptárban. A hazajövő dolgozó méhektől átveszi a nektárt és a cellákba azaz sejtekbe elraktározza. Ugyanígy szintén a virággort, amelyet jó szorosan kell a sejtekbe bebunkóznia, hogy ne romolhasson. Szóval ilyenkor már az összes belső munkákat végzi. A 13—18 napig az ő dolga a vizellátás és a sejtépítés. Aztán »avanzsál« és a rőpnyilás strázsája lesz. A 20. napján már kész dolgozó méh és kötelessége teljes tudatában indul élete veszélyekkel teljes útjára. Ezt tudni igen fontos, mert olyan vidéken, ahol már korán van hordás, már áprilisban kezdjük el a serkentő etetést, hogy a fő hordásnál ne csak erősek legyenek a családok, hanem dolgozó-méh legyen elegendő, csak így biztosítjuk a sikert. A kaptárban legyen kétharmad gondozó és egyharmad dolgozó méh. Amely pete 15—20—30 április napjaiban lett petézve, dolgozó méhhé május 25-én és 30-án, júniusban 9-én lesz.

Ha megkezdődött a gyümölcsfák virágzása, akkor mülépet tesszünk az olyan keret mellé, amelyben nyitott álca van; este pedig nagyobb adaggal etetünk. Az építési ösztönt onnan ismerjük fel, hogy a régi sejtek szélére koszoru alakban új sejteket kezdenek építeni, ezek egész világosak. A rőpnyilást kísérjük figyelemmel, innen sok mindent tapasztalhatunk, mert semmi sem oly káros, mint a kaptárakat unos-untalan kinyitgatni, ezáltal fejlődésüket csak megakadályozzuk. Gyengébb családokat erős családokkal egyesítsünk.

S. V.

AZ EZÜST

kérdése ismét aktuálissá vált, mert 1938 január 1-én lejár az a szerződés, amelyet 1933-ban a londoni világgörgetésben és az ezüst értékek fenn tartásában érdekelt államok kötöttek egymással. Most az a nagy kérdés, Roosevelt mennyiben hajlandó folytatni ezüstvásárlási politikáját. Amerika ma meghatározott áron átveszi a belföldön ujonnan termelt ezüstmennyiséget, a külföldi importált ezüstöt is megvásárolja, még pedig a világgörgetés áránál magasabban. Azt az áldozatot, amelyet az Amerikai Egyesült Államok az ezüst értékének fenn tartása érdekében hoztak, az ezüst termelésében érdekelt politikai nyomására határozták el. Az elmúlt három év alatt Roosevelt politikai helyzete lényegesen megváltozott és ez magyarázhatja, hogy a hírek szerint az egyezmény meghosszabbítására nem hajlandó s az ezüstvásárlási politikát a jövőben nem folytatja. A londoni világgörgetés miatt az ezüst ára hanyatlott. Ha igaz volna ugyanis a hír, akkor az ezüst árának esése kell számítani. Valószínűbbnek tartják azonban, hogy Roosevelt továbbra is támogatni fogja az ezüstöt s ezért a különböző hírek főképpen spekulációs célból látnak napvilágot.

★ **Mérnöki vélemény a legfontosabb házi munkáról.** A minap járt Novisádon Langfelder vegyész-mérnök, aki nemcsak a háztartási tudományokban, hanem a racionalizálás minden ágában kiváló érdemeket szerzett. Beszélgetésünk folyamán elmondta, hogy a legfontosabb gazdasági is tulajdonképpen nem is tudja, hogy milyen pazarló. A pazarlásnak rendszerint az az oka, hogy apró kis munkálatokra nem fordítanak kellő figyelmet, ami mindig kiadástöbblettel vagy ráfizetéssel jár. Még csak egyetlen példát bemutatunk, amit Langfelder vegyész-mérnök ceruzával a kezében bizonyított be. Például 9 óráig vasalhatunk állandóan tízes vasalóval és ez nem kerül többre, mint 48 para. Nem kell egyebet tennünk, mint három óránként 6 szom Likalit kecskát a vasalóba tenni. Ezzel szemben a háziasszonyok jobbat akarva teletömökdik a vasalót Likalit kecskával, holott ennek semmi értelme nincsen, mert alig ad a többlet magasabb hőt és csak a Likalit brikett faszénét pazarolja feleslegesen el, dobja ki a pénzt. Szinte hihetetlen — mondtuk — és hogy tényleg így van. Langfelder 9 óra át, összesen 18 szom Likalit kecskával állandóan maximális hőn tartotta a vasalót. Tehát ezután is figyelmeztetjük a háziasszonyokat, hogy ne használjanak feleslegesen ebből a nagyszerű faszénből, hanem inkább rakva egyetlenes hőn tartásuk a vasalót.

Ausztria fel akarja mondani a Jugoszláviával megkötött kereskedelmi szerződést. Bécsi jelentés szerint Ausztria fel akarja mondani a Jugoszláviával megkötött kereskedelmi szerződést, mert Jugoszlávia nem adott el kukoricát kliringben Ausztriának és mert október 19-én az Ausztriába irányuló sertés kivitel megnehezítette azáltal, hogy minden sertés után 125 dinár kiviteli illetéket szed be. Amennyiben Jugoszlávia kliringben adna el kukoricát Ausztriának és leszállítaná a sertések kiviteli illetéket 25 dinárra, akkor esetleg nem mondaná fel a bécsi kormány a kereskedelmi szerződést.

Jugoszlávia kereskedelmi delegátust küldött Salamancába. Beogradból jelentik: A jugoszláv kormány kereskedelmi delegátust nevezett ki a salamancái spanyol nemzeti kormány mellett. Mazsuranics nyugalmazott fregatt kapitány már el is utazott Salamancába, hogy Francoéknál képviselje a jugoszláv kereskedelmi érdekeket.

Életveszély a konvhában

Érdekes előadás a táplálkozás veszedelmeiről

(Budapest, december.) A fertőzések ellen való védekezés módjáról tartott érdekes, egyórás előadást dr. Fröhlich Erzsébet, a Közegészségtani Intézet adjunktusa. A táplálkozás veszedelmeiről beszélt.

Könnnyen kaphatunk fertőzést, — mondotta — ha beteg ember, vagy pedig bacillusgazda készíti el ételünket. Nagy üzemekben már nagyon vigyáznak arra, hogy olyan ember, aki fertőző baktériumokat hord magában, ne juthasson ételek elkészítéséhez.

Ezeknek az üzemeknek alkalmazottait állandóan vizsgálják.

Nagyon gyakori fertőzés a paratífusz, amely hússal, vagy tejtermékkel jut a szervezetbe. Ha nyers állapotban, vagy nem eléggé megfőzve esszük meg a beteg állat húst, akkor paratífuszfertőzést kapunk. De a megfőzés sem segít sokat a dolgon, ilyenkor nem fertőzést, hanem mérgezést kapunk. Nagyon kell vigyázni a kényszerválasztásoknál. Faluhelyen a husvizsgálatot lakosok végzik, akik nem tudják megállapítani, hogy fertőzött-e a hus, vagy sem. Németsországban különösen gyakori ez a fertőzés, mert ott szeretik a nyers húst.

PASTETOM, VADHUS

Veszélyesek lehetnek azok a húsok is, amelyeket a háziasszony, vagy szakácsné megfőzés után még kézzel érint. Ilyenek a különböző hús-pástétomok. Nagyon gyakran megtörténik, hogy az elkészített pástétót félreteszik és így a baktériumoknak van idejük a kifejlődéshez. Az egyetlen védekezés, hogy

csak frissen vásárolt élelmiszerből készítsünk pástétót!

A vadhus sem teljesen megbízható étel. Csehszlovákiában a nyulak között egy súlyos állatbetegség, a tularemia, az úgynevezett álomkór pusztult. Nálunk hála Istennek még nem tapasztalták ezt a betegséget.

A konzervek is okozhatnak betegségeket. Ezek a fertőzések az idegrendszer elváltozását idézik elő. Aki rossz konzervből evett, duplán lát, süket lesz, nem tudja kinyitni a szomét.

A halott Mellont rehabilitálták. New-yorkból jelentik: Mellon volt pénzügyminiszter, a világ egyik leggazdagabb emberét, aki augusztus 27-én meghalt, felévvél a halála után rehabilitálták. Mellont, aki az ellenzéki republikánus párt egyik legfőbb erőssége volt, Roosevelt demokrata pártja adósalással vádolta és több mint hárommillió dollárt követeltok rajta. A vizsgálat csak Mellon halála után ért véget és most hozták nyilvánosságra, hogy a bizottság megállapította Mellon teljes ártatlanságát. Az ítélet szerint a volt pénzügyminiszter nem adott hamis adóvallomást és még csak szabálytalanságot sem követett el. Mint ismeretes, Mellon egész vagyonát — amely tízmilliárd dinár körül jár — tudományos és jótékonycélra fogta.

A „Gazda Újság” legutóbbi száma ismét hasznos tartalommal jelent meg, így többek között a napraforgó termesztéséről, a kiscsorda számtartásáról, a vajdasági gyapottermesztéséről, az istállótrágya helyes használatáról, a száj- és körömfájás járványáról stb. hoz tanulmányos cikkeket és közöl nagyszámú tanácsadó gazdasági híreket és apróságokat. A kiscsodatársadalomnak ez az egyetlen szakújságja megrendelhető a Gazda Újság szerkesztőségénél: Péterovgrad, Kr. Alekszandra ul. 25. Évi előfizetése 24 dinár.

KUTYA-BAJ

Az előadó ezután a különböző gilisziák pusztításait ismertette, amelyek a hússal kerülnek be a szervezetbe. Vannak olyan gilisziák is, amelyeket a kutya terjeszt.

— Nekem is van kutyám — mondotta dr. Fröhlich Erzsébet — és nagyon szeretem a kutyámat. Nem a városi kutyák ellen akarok beszélni. Ha falun lehet, városban is lehet kutyátartani, ott is ép olyan hűsöges társa az embernek, mint falun. Kizárólag arra van szükség, hogy a kutyát gondozzuk, vizsgáltsuk meg. Ha városi hölgy lemegy vidékre és meglát egy pulit, gyönyörködve kiált fel, hogy milyen édes és felhozza Pestre. Igaza van, a puli tényleg nagyszerű kutya, de csak akkor, ha nem beteg, ezért rögtön a városbakerülésekor

szigorú orvosi vizsgálatnak kell alávetni.

Az előadó ezután a légzőszerveken keresztül terjedő fertőzésekről emlékeztet meg. Ne látogassunk betegot és ne menjünk beteg emberek közé. Hányszor lehet hallani, hogy valaki társaságban a legnagyobb léleknyugalommal jegyzi meg: „ugylátszik, influenzám lesz, azt hiszem lázam van”. Bristpartihoz a negyedik betegot ölmegy, mert jobban haragudnának rá, ha otthonmaradna.

TISZTASÁG!

A rovarok is okozhatnak fertőzést a háztartásban. A nagy városokban sok a poloska. Mindenki vihet haza poloskát, csak rendszeres takarítással lehet védekezni, az ágy közelében lévő butoradarokat minden héten

benzinnel le kell mosni.

Az eucharisztikus kongresszus céljaira felajánlott lakásokat a kongresszus megkezdése előtt hatóságilag fogják megtisztítani a poloskáktól.

Csak nagy tisztasággal és rendszeres ételmóddal küzdhetünk a betegségek ellen. Igen nagy feladatot ró ez a háziasszonyokra.

Közgazdasági rövid hírek

December 13—16. között Angliába 1.948.213 font értékű aranyat hoztak, ebből 1.719.338 font értékű Brit Dél-afrikából, 144.905 fontnyit pedig Brit Nyugat-Afrikából. Ezzel szemben ugyan ez idő alatt 1.774.081 font aranyat szállítottak el Angliából, mégpedig 1.148.122 fontot Franciaországba, 453.000 fontot Belgiumba és 100.400 fontot Hollandiába.

Az olasz minisztertanács letárgyalta és elfogadta az 1938—1939. évi költségvetési javaslatot, amely 37 millió líra bevételi többletet irányít elő. A bevételeket 25.072 millió, a kiadásokat pedig 25.095 millió lírában irányozták elő. Az idei költségvetés 3200 millió líra deficitet mutat fel, míg a jövő évi szuficités lesz. Pénzügyi szakértők ezt a líra devalvációját következtében beállított jövedelemmel magyarázzák.

A londoni „Times” szerint a német gazdasági miniszter jóváhagyta a férfi alsóruha ipar vezetőjének, hogy a kész férfi ingeket rövidebben kell készíteni. Eddig elől 100, hátul 95 centiméter hosszúak voltak a férfi ingek, míg ezentúl elől 95, hátul pedig 90 centiméter hosszúak lesznek. A mérték szerint készült ingekre ez nem vonatkozik. A német fehérnemű ipar ily módon tekintélyes nyersanyagot akar megtakarítani.

A megmentett lélek

Írta: FERTSEK FERENC

61

Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service. — Utánnnyomas tilos

Persze, hogy megköszönték szépen, persze, hogy elfogadták. Etus nyugodt lehet most már, fognak tudni kézimunkát a pászkánci leányok.

— Jól tette, kedves, az Isten is megáldja érte, — mondta Mihály — hát már foglalkozik valamivel, — gondolta. — Az már fél gyógyulás.

Bizony nagy doktor a munka. Még nagyobb, mint az idő. Elaltatja, elcsitítja a lelket. Megnyugtatója a lázadó szívet. Aki úgy dolgozik, olyan keményen, mint Mihály is, az estére álomba merül. Nincs ideje álmodni sem, nem hogy még álmokat kergetni. Az, ahogy letette este a kanalát, már a párnát keresi. Persze, néha nem lehet. Ha kopogtatnak, mint most is.

— Lefeküdt már, Mihály?

— Most készülök, de parancsoljon, kérem.

Papirlap zizeg az asszony kezében, nem háborítja a kései óra, egyenesen a tárgyra tér.

— Van egy eszmém, Mihály. Szeretném tudni, mit szol hozzá

— Parancsoljon.

— Hogy valamit kellene csinálni a kis gyerekekkel. A béresgyerekekkel. Akiknek a szülei munkába mennek. Azok elhagyott maradnak odahaza, Isten kegyelmére. Nyáron meg csak megjárja, nincs iskola, otthon vannak a nagyobb testvérek. No hiszen jó da-da némelyik. Cigaretta nyom a pólyás szájába, hogy ne sirjon. Fenni kellene valamit. Neki, Ilonának már meg is van a terve. Tudja, milyen elfoglalt ember Mihály, akit nem lehet mindenféle csekélységgel zavarni. Azért ő már össze is állította az adatokat. Kész tervvel jön. Ebben a nagy faluban negyvenkét gyermek van, csecsemőtől hároméves korig, aki napközben gondozásra szorulna. No már most: hogyan lehetne ezt megoldani a községnek minden nagyobb megterhelése nélkül.

— Igazi bíró-feleség, — sajgott Mihály belül.

A katolikus iskolában volna egy üres helyiség, illetve nem üres, csak nem használják ki eléggé. A plébános ideadná. Szivesörömet. Az uradalom kimeszeltetné, rendezhetné. A gyermekek egyre-sze uradalmi béres, vagy cseléd gyermeke, a többi egyéb szegény szülőké. Az uradalom felajánlja a szükséges tüzelőt és tejmennviséget. Fizetné továbbá a gondozónőt. Igaz: Ilona Jakab Lujzira gondolt, az végzett óvónő.

— A jegyző leánya?

— Az, az. Azt mondja az uradalmi orvos — mert vele is beszélt már Ilona, az ispánnal is, egyáltalán mindenkivel beszélt már, akit ez a dolog illet — legfeljebb hat hétre kellene felküldeni Lujzit Pestre, hogy csecsemőgondozást is tanuljon. Van egy nagynénje Pesten, ott lehetne. A doktor ingyen vállalná a felügyeletet és az ellenőrzést. Csak hát — s emiatt jött most Ilona — a berendezés! A be-

rendezés a község dolga lenne. Egészen egyszerű, mosható puha-fa dolgokról lenne szó. Agyascákkról. Néhány bádogg fűrdőkád is kellene. Mit gondol, Mihály meg lehetne csinálni?

— Azt hiszem, — zengett a komoly, megnyugtató férfihang. — Ha maga jónak látja, akkor azt hiszem, menni fog, kedves... Meg fogjuk beszélni. Hagyja itt az adatait.

— Nem zavarom tulságosan? — kérdezte az asszony, mielőtt udvarias jóéjszakát mondott volna az embernek. Az embernek, akivel tizenhárom hónapja kéz a kézben állott Istennek szolgálja előtt s akinek a gyűrűjét viseli, egy másik ugyanolyan sima gyűrű felett. Előbb jön az újján az a régi gyűrű, afölé van huzva a Mihályé.

Dehogyan? Dehogyan? Azon az estén csak sokára tudott elaludni Mihály. Egyre az asszony terve járt az eszében. Meg az asszony, mert hát az kapcsolatos volt az egész dicséretes, életrevaló tervvel.

Mióta nyár lett megint, a rugós heverőt minden este kiviszik a tornácra. Azon ágyaznak Mihálynak. Most itt-ott alszik nyári éjszakákon, a régi ámbitus helyén, az új tornácra, az Ilona asszony küszöbe előtt.

És Mihály elgondolja, ahogy két kezét a feje alá kulcsolja s a csillagokat nézi, a Göncölt, meg a Tejutat, meg a Nagymedvét, meg a többi — hogy a világon semmi, de semmi sem változott, hiába lett vége a háborúnak, hiába van béke most már.

Minden úgy maradt, amint volt.

A régi hű kutva ő is.

Ugy fekszik itt éppen az Ilona asszony küszöbe előtt, úgy őrizi az álmát, mint négy esztendőnek, előtte, mikor a konyhája küszöbén feküdt, aztán leste a lélegzését. Ugy.

Éppen úgy.

Az édesanyja jutott az eszébe. Aki nem mondja, sohse mondta, de rá van írva az arcára a csudálkozás, hogy ugyan mit talál szajta, gyerekek? Szen kaphattál volna szebbet is, fiatalabbat is... Meg olyat is, aki jobban szivelné...

Vajjon gondolja-e ezt az édesanyja? Ezt az utóbbi dolgot? Hogy olyat, aki jobban szivelné a fiát...

Mert szép egyetértésben élnek ők ketten.

Színre-szemre. A világ előtt. Az emberek előtt.

De már az Uristennek nem lehet port hinteni a szemébe. Meg saját maguknak sem.

Igazság lehet az anyja gondolatában, hogy ha özvegyember is, meglett ember, fiatalabbat azért kaphatott volna. Hány éves is Ilona? Harmincnégy. Ő meg harminckilenc. Nagyon is illenek hát egymáshoz. Özvegyember az özvegyasszonyhoz.

(Folytatjuk)

Tőzsde

BEOGRADI ÉRTÉKTŐZSDE

Devizák: kínálat — kereslet dinárokbán

December 21.

London (egy font) 217.08—215.03. Páris (100 frank) 147.55—146.11. Newyork (100 dollár) 4312.31—4276. Genf (100 svájci frank) 1003.95—996.45. Milánó (100 líra) 228.93—225.83. Prága (100 esk) 152.43—151.33. Amszterdam (100 holl. frt.) 2410.70—2396.16. Berlin (100 márka) 1748.91—1743.03. Bécs (100 schilling) magánkliring 875.16—861.16. Brüsszel (100 belga fr.) 737.21—736.15. Szaloniki (100 drachma) 27.30—26.60. Varsó (100 zloti) 821.23—814.72. London magánkliring 238.80—237.20. Berlin magánkliring 1430—1390.

Alampapírok: 7%-os beruházási kölcsön kötés 98—97.50. 7%-os stabilizációs kölcsön 90—88.50. 8%-os külföldi kölcsön 96.25. 7%-os külföldi kölcsön 85—84. 4%-os agrárkölcsön 55. 2 és 161 %-os Ratna Steta 425.50—424.75. kötés 425—424.50. 6%-os bégluk 500 dináros 76. 6%-os bégluk 2500 dináros 78.25—77.50. 6%-os bégluk 5000 dináros 80. 6%-os dalmát agrár 5000 dináros 78.

Részvények: Narodna Banka 7550—7500. Agrarna Banka 214—213.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78-79 kgos 2%-os bácskai, Noviszád és Szombor környéki 175—177. közép- és felsőbácskai 176—178. tiszai uszály 177—179. bégai csatorna 176—178. tiszai csatorna uszály 176—178. felsőbánáti 176—178. délbánáti 169—171. szerémi 175—177. szlavóniai 176—178. Rozs bácskai 172—174. Arpa 63-64 kg. bácskai és szerémi 128—130. — Zab, bácskai 122—124. szerémi 123—125. uszály 124—126. — Tengeri tavalyi bácskai és szerémi 105—107. bánáti 102—104. indiai paritásban decembe 83—84. száritott indiai paritásban 99—100. száritott dunai, tiszai paritásban 103—104. Buzaliszti bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 272.50—282.50 kettős 252.50—262.50. ötös 232.50—242.50. hatos 212.50—222.50. hetes 182.50—192.50. nyolcas 125—130. Buza-

liszt szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 270—280. kettős 250—260. ötös 230—240. hatos 210—220. hetes 180—190. nyolcas 125—130. Buza-korpa jutazásokban bácskai és szerémi 92—93. bánáti 90—91. uszályú 94—95 dinár. — Bab, bácskai és szerémi fehér 2%-os, zsák nélkül 204—206. uszályú 207—209. Szlavóniai rózsaburgonya 47—49. szlavóniai fehér burgonya 35—37. Sertézsír 25 külés kánákban brutto nettóért 1060—1080. — Irányzat: Tengeri szállrd, különben változatlan. Forgalom közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 175—177. felsőbácskai 176—178. szlavóniai 175—177. szerémi 174—176. Tisza, bácskai uszályból 177—179. Tisza, bánáti uszályból 177—179. felsőbánáti 175—177. délbánáti 170—172. csatornai hajórakomány 176—178. bégai hajórakomány 175—177. Rozs, bácskai vasut 172—174. Zab, bácskai vasut 122—124. szerémi és szlavóniai 122—124. — Arpa, bácskai 63—64 kgos 127.50—132.50. szerémi 63—64 kgos 127.50—132.50. bácskai tavaszi 67—68 kgos 177.50—182.50. baranyai tavaszi 177.50—182.50. Tengeri, bácskai és szerémi vasut prompt 105—107. bácskai száritott 98—100. Babb, fehér 2%-os 202—207. Buzaliszti: Nullás g és g 275—285. kettős 255—265. ötös 240—250. hatos 215—225. hetes 185—195. nyolcas 127.50—132.50. Korpa, prompt bácskai 92—94. szerémi 93—95. Sertézsír, új kishordókban: 11—12. új középhordókban 10.75—11.75. új nagybordókban 10.50—11.50. kánában brutto nettóért: 10—11. Sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 12.50. Irányzat: tengeri kellemesebb, különben változatlan. Forgalom: 2 1/2 vagon.

KULFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.25—7.80. Prága 61.675—62.075. Berlin 5.63—5.67. London 215.50. Zürich: Beograd 10. Páris 14.685. London 21.60 háromnegyed. Newyork 492.25. Brüsszel 73.46. Milánó 22.74. Amszterdam 240.375. Berlin 174.20. Bécs 81.65. Prága 15.19. Varsó 81.80. Bukarest 3.25.

"SEIDLING"

Tulajdonos: **TILL IMRE** Noviszád, Kralja Petra I. 28 Telef. 28-12

**ÓRA
ÉKSZER
KRISTÁLY
NEMES PORCELLÁNOK**

★
a legszebb és leg-
igazibb karácsonyi
ajándékok, mert érté-
kük örökké megmarad!

Külön optikai osztályom szemüveget
orvosi receptre legprecízebben készit,
legmodernebb gépekkel felszerelt mű-
hely.

Ujjonnan megnyitott modern foto osz-
tályomon hivatásos fényképészek és
amatőrök részére raktáron tartom a
legjobb márkákat filmekben, lemezek-
ben, papirokban, fényképező gépekben.

★
AMATŐR KIDOLGOZÁS!
A fényképezést kedvelőinek találkozó
helye!

ALLANDÓ ÉS BIZTOS MEGÉLHETÉST, ONALLÓ MUNKAKÖRT

kap, ha átvesz egy képviselőt (fiók-
üzletet). Kor, lakhely és foglalkozás
mellékes. Könnyű, kellemes munka a
központ vezetése alatt. Város és falu
részére egyaránt alkalmas (mint mel-
lékkereset is!) Nem kockázatos! Havi
kereset 4000 dinár és több! (Levelezés
német és államnyelven.) Kimerítő fel-
világosítást kap, ha egy ajánlatot
„1043” szám alatt a következő címre
ír. Basel 5, Schweiz, Postfach 123. —
(Külföldi portózáss.)

Karácsonyfára

komplett villanvgyertyagarni-
tura csak **99**- dinár

WEHNER

elektro üzlet, **Kralja Aleksandra 7.**
az udvarban

Kölcsönkönyvtár

SZUBOTICA, Strossmaierova 16.

FISCHER IRENA

speciális fűző
szalónja
Noviszád, Cara Lazara 5.
Készít fűzőket, haskötöket méret és
orvosi rendelés szerint is. 4504

A legjobb asztali almát

minden mennyiségben a leg-
olcsóbb áron szállítja az
I. szlovén bisztrici almatermelők szövetségének
7149 **noviszádi fiókjá**, Kralja Petra II 50 (az udvarban)

A KARACSONYI ÉS UJÉVI VASAR IDEJÉN KEDVEZMÉNYES ÁRON VASAROLHAT!

Legujabban megjelent művészi kivitelű „HUMMEL” figurák, madonnák és
egyéb műtárgyak, teljes ólomkristály és porcellánkészletek, modern kerá-
mia író-dohányzó- és likörgarnitúrák, gyertya- és könyvtartók, valódi
olajfestmények, radirungok, ezüst-, arany- és strassékszerek, Omega, Tis-
sot Eterna kar- és zsebórák, tisztálécok, divatövek, ridikulók, utazótás-
kák legolcsóbban beszerezhetők

BALOG LINA, SZUBOTICA

Harisnyák, pulloverek, kötött női-bluzok, férfi ingek a legolcsóbb áron,
gyermek játékok beszerzési áron egyedül csak

LANDSMANN A. cégnél **NOVISZÁD,**
Kr. Petra I. u. 13

Disznóöléshez elsőrendű fűszer csak

Lostorfernél kapható, Noviszád, Kr. Petra II. 94
a Rókus-templommal szemben

Harisnyája nem szakad el!

Sok pénzt takarít meg. Női és férfi harisnyák tiszter tovább tartanak ha

„Strumpf-Sparer“

(harisnya-óvszer) használ. A harisnya-óvszer egy kő, mellyel a harisnya
sarkát és orrát be kell dörzsölni, ami által ellenállóbb lesz. Akadályozza a
leesett szem fejlődését. Kapható minden jobb üzletben
Főképviselet: „MIROPLAST” Zagreb, Varšavska 3.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár
A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután
3 óráig, szombton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

HAZASSÁG

Noviszádi jóállású hivatalnok házasság
céljából megismerkedne jómegje-
lenésű, kulturált, lehetőleg szintén foglalkozással bíró keresztény hölgyvel,
26—34 éves korig. 40—50.000 dinár
készpénzhozományra reflektál. Csak
teljes című leveleket „Január” jelgére
a kiadóba kérek. 7161

ALLAST KERES

Nagyothalló fiatalember jószívű em-
berekkel munkát kér: Malomban, gyár-
ban, vagy bárhol másutt mindentéle
munkát elvállal. Címe: Szikora István,
Bieska Topola, Hadzsi Ruvima 5. sz.
7160

Szörmeárú

minden minőségben, a karácsonyi ünne-
pekre való tekintettel igen jutányosan
kapható **Morgenstern M.** szücsnél
Szubotica, Zrinjski trg 2.

KÜLÖNFÉLE

Okassió! 15 és 16 éves Anker arany
női karórák, csaknem teljesen újak,
továbbá divatos férfi és női karórák,
láncok, lógók stb. jutányos áron kap-
hatók **Krausz órásnál**, Noviszád, Pasi-
eseva ul. 32. 7145

Haja fényét, fiatalágát biztosítja,
haját tisztítja, táplálja, megerősíti a
kipróbáltan kitűnő Orient Henna Sam-
pon. Összes szaküzletekben 12 színben
kapható. Győződjék meg esodálatos
hatásáról! Postai szétküldés. A Blum
Szubotica 107. 4

Szenzáció!! A legújabb rendszerű,
árammentes tartós ondolás. Villany-
ondolás 25 dinár garanciával. Farkas
dipl. hölgyfodrász, Szubotica, a gimnáziummal szemben. 310

Még ma is könnyebben és jobb ál-
lást nyerhet az, ki mérlegképes köny-
velővé képezeti ki magát. Tanulni
szándékozók forduljanak Borbély La-
jos könyvszakértőhöz, Noviszád, Posta-
fiók 75. Lakás Nikola Tesla ul. 26. sz.
4900

FIGYELEM! Értesítjük a hölgykö-
zöniséget, hogy tartóshullámot, víz- és
gőzondolást a legjobb munkaerővel
és felszereléssel jutányosan végezzük.
Kenyeres Juliska, Szubotica, Zrinjski
trg. 2. szám. 268

Malmosok, raktárból azonnal kap-
hatók külföldi és belföldi malomkövek,
daráláshoz és francia kiörléshez 30—
48” Mamuzsics Iván, Szubotica, Zrin-
jski trg 11. 173

KEDVES ÉS HASZNOS
karácsonyi ajándékot vehet

TENER

foto-optikusnál
NOVISAD, Tanurdió-palota
SUBOTICA, Nićin-palota

BUTOROKAT

művészi kivitelben, legújabb
bútoralbum szerint garanciával
legolcsóbban készit

Fischer Béla műbútorasztalos

Noviszád Szubotica
Salarikova u. 6a Strossmaierova 8
Az Ustavska ul. sarok

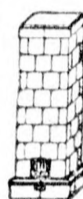
Maradandó öröm
karácsonyra bőrru

Schlager-tól Szubotica
Labor-palota

Eladó

Ganz 800×300 szimpla síma henger-
szék, Luther 750×220 m dupla szet-
hengerek, Ganz 21. 21A 3/8 dupla
Seck hámozó, Hoffherr 2—4 réti,
szabadonlengő síkszita, Reform dup-
la és szimpla daragép, tarár, szij-
tárasák Aufzug-esapígyak, malomkö,
vasfelszerelés, transzmissziók, esap-
ígyak, Miag buzamosó, Seck saug-
fülter 3 részes exhaustorral stb.
MAMUZSICS IVAN, Szubotica,
Zrinjski trg 11

Cserépkályhák

trákását, javítását, vaskály-
hák samtozozását és takarék-
tűzhelyek javítását jótállás
melletti vállalom

Okresz Sándor

cserépkályhás
Noviszád, Kr. Petra II 38

Az elismerten LEGFINOMABB Moser BOROK

orig. Fruškogorski biser, az összes pez-
gők (Casino, Royal, Cabinet, Kraljević
Marko stb.) **elsőrangú vörös és fehér
borok**, negotini vörös bor, **kitüntetve
a párisi világkiállításán első díj-
jal**, Noviszádon beszerezhetők

Goldstein Mirkónál 7046
Saborni prolaz (Hajpiac)
a Bruno Moser zemuni cég képviselőjénél
Telefon 31-55

evőeszközök

Szenes-nél
Szuboticán

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **Andreo Dezső**

Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra . . . . . 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre . . . . . 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
złazi svakodneвно - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692